

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

ZDRAVSTVENO STANJE I SKRB ZA OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

Osijek, 2009.

Nakladnik:

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

31000 Osijek, F. Krežme 1, telefon 225 700, telefax 206 870

Za nakladnika:

mr.sc. Stjepan Rudan
ravnatelj

Urednici:

Tibor Santo dr. med.
specijalist javnog zdravstva

dr.sc. Senka Samardžić, dr. med.
specijalist javnog zdravstva

Suradnici:

Nikola Kraljik, dr. med.
specijalizant javnog zdravstva

Nenad Jakić, dipl.ing.

URL: www.zzjosijek.hr

Naklada:

100 primjeraka

KAZALO

1. Starenje stanovništva u svijetu	4
2. Demografske značajke pučanstva Osječko-baranjske županije	5
3. Mortalitet osoba starije životne dobi u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini	9
4. Osobe starije životne dobi u ordinacijama opće/obiteljske medicine u 2008. godini	14
5. Osobe starije životne dobi u specijalističko konzilijarnoj djelatnosti u 2008. godini	19
6. Bolnička zdravstvena zaštita i bolnički pobol osoba starije životne dobi	26
7. Osobe starije životne dobi na bolničkoj rehabilitaciji 2008. godine	31
8. Maligne bolesti u starijoj životnoj dobi	34
9. Duševni poremećaji u starijoj životnoj dobi	38
10. Izvršena samoubojstva u starijoj životnoj dobi	42
11. Cijepljenje osoba starije životne dobi	44
12. Skrb o starijim i nemoćnim osobama na području Osječko-baranjske županije	46
13. Podaci o socijalnom statusu starijih i nemoćnih osoba	46
14. Smještajni kapaciteti za starije i nemoćne osobe	46
15. Izvaninstitucionalni oblici skrbi	48
16. Skrb o starijim i nemoćnim osobama kroz projekte civilnih udruga, škola i drugih pravnih osoba	49

STARENJE STANOVNIŠTVA U SVIJETU

Starenje je globalni fenomen. U svijetu je stanovništvo iznad 60 godina dobna skupina s najbržim rastom. Procjenjuje se da će do 2050. godine oko 80% starijih osoba živjeti u zemljama u razvoju. Starenje stanovništva se odvija paralelno s urbanizacijom: 2007. godine je više od polovice svjetskog stanovništva živjelo u gradovima, a procjenjuje se da će do 2030. taj udio biti veći od 60%. Starenje stanovništva je uspjeh modernog društva. Ono je odraz poboljšanja globalnog zdravlja, ali i postavlja posebne izazove u 21. stoljeću za zemlje u razvoju i za razvijene zemlje. Očekivana životna dob u zemljama poput Japana i Francuske je u 2005. godini bila veća od 80 godina. Očekivani životni vijek raste i u zemljama u razvoju: danas rođeno dijete u Čileu, Kostarici, Jamajci, Libanonu, Šri Lanki i Tajlandu može očekivati da će živjeti više od 70 godina. Očekivano trajanje života pri rođenju je u 2007. godini u Hrvatskoj bilo 75,8 godina.

Još uvijek postoje velike zdravstvene nejednakosti što je vidljivo iz razlika u očekivanom trajanju života pri rođenju. Na primjer, dok Japan ima najdulji očekivani životni vijek u svijetu sa 82,2 godine, u nekoliko zemalja Afrike je taj vijek 40 godina manji. Postoje značajne zdravstvene nejednakosti i unutar zemalja. Na primjer, u Sjedinjenim Američkim Državama osobe viših socioekonomskih grupa mogu očekivati da će živjeti do 20 godina duže od osoba nižih socioekonomskih grupa.

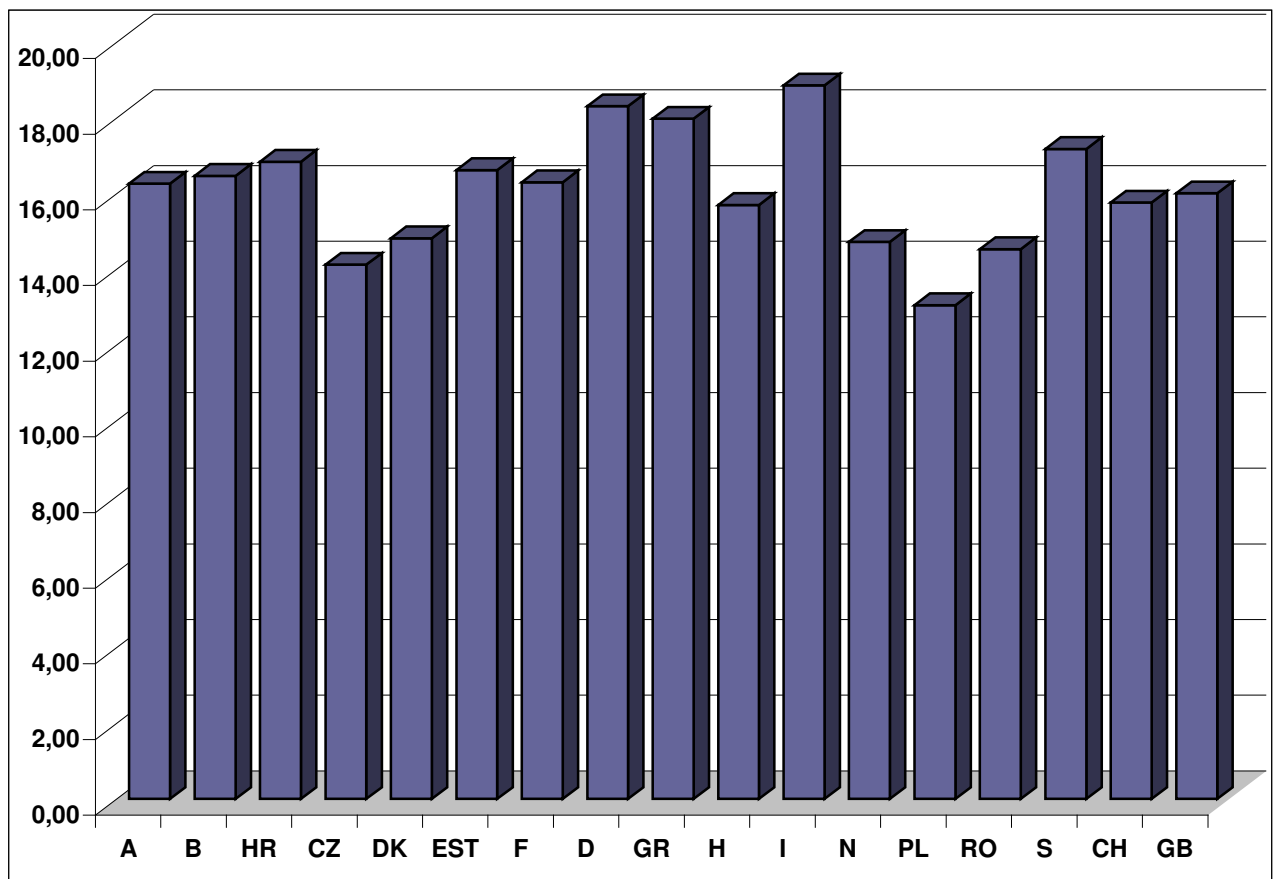
Do 2050. godine se očekuje gotovo 80% svih smrtnih slučajeva u osoba starijih od 60 godina. Izdatci za zdravstvo povećavaju se s dobi i koncentrirani su u posljednjoj godini života. Zdravo starenje može dovesti do velikih ušteda u zdravstvu. Zdrave osobe starije životne dobi predstavljaju resurs za svoje obitelji i zajednicu. Uvijek je korisno promicati zdravlje kako bi se promijenilo rizično ponašanje: na primjer, rizik od prerane smrti se smanjuje za 50% ako netko prestane pušiti između 60-te i 75-te godine života. Za starije osobe je razina primarne zdravstvene zaštite ključna za promicanje zdravlja, sprečavanje i kontrolu kroničnih bolesti. Zbog toga je veoma važna edukacija zdravstvenih profesionalaca, jer će oni sve više vremena trošiti za brigu o ovom dijelu populacije. Preporuka Svjetske zdravstvene organizacije je da svi pružatelji zdravstvenih usluga trebaju biti educirani o specifičnostima skrbi za stare, bez obzira na njihova specijalnost.

Korišten izvor: <http://www.who.int/features/factfiles/ageing/en/index.html>

DEMOGRAFSKE ZNAČAJKE PUČANSTVA OSJEČKO - BARANJSKE ŽUPANIJE

U Hrvatskoj, kao i u razvijenim zemljama Europe, odvija se proces promjene dobne strukture stanovništva. Udio stanovništva starijeg od 65 godina je povećao se iznad 10% 1971. godine, i od tada se dalje povećava. Prema klasifikaciji Ujedinjenih Naroda zemlje s udjelom stanovništva starijeg od 65 godina većim od 10% se ubrajaju u zemlje sa vrlo starim pučanstvom. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine u Hrvatskoj je bilo 15,5%, a u Osječko-baranjskoj županiji 14,7% osoba starijih od 65 godina. Na Slici 1. prikazani su udjeli stanovništva starijeg od 65 godina u Hrvatskoj i zemljama Europe.

Slika 1. Udio stanovništva starijeg od 65 godina u Hrvatskoj i nekim Europskim zemljama 2005. godine

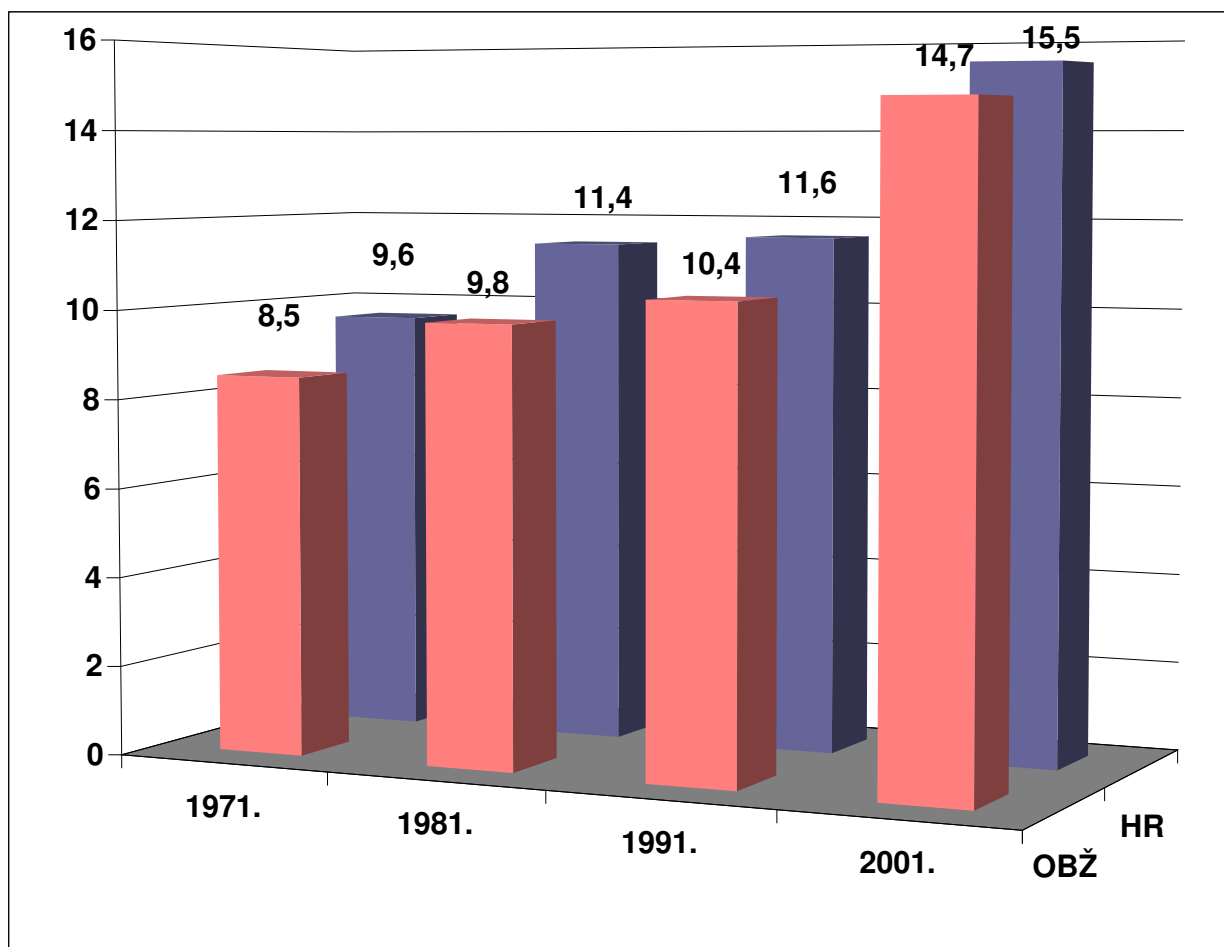

izvor: <http://www.euro.who.int/countryinformation>

Od 1971. godine udio starijih je u stalnom porastu, kako u Hrvatskoj, tako i u našoj županiji (Slika 2). Žene su brojnije u starijoj dobi (Slika 3), i prema popisu iz 2001. bilo ih je 31.543 u Osječko-baranjskoj županiji, odnosno 6,9% više od muškaraca (Slika 4). Prema posljednjem popisu u dobi

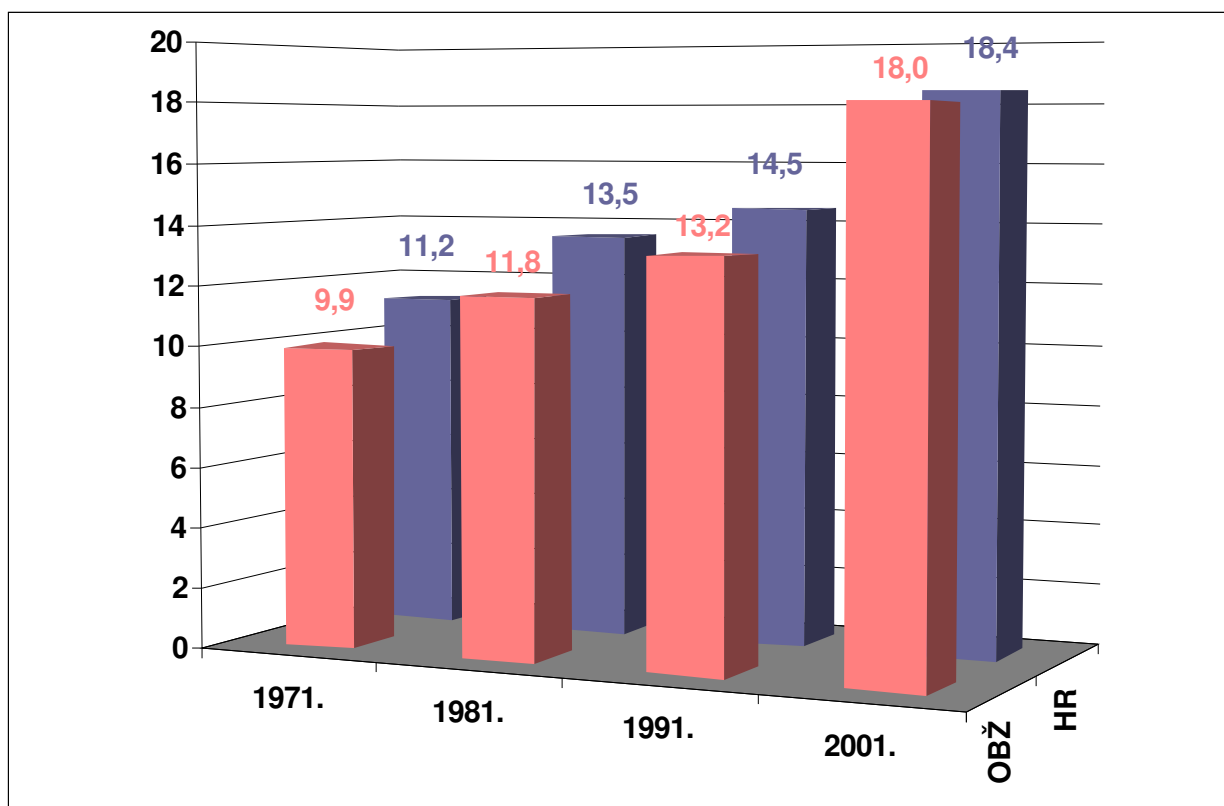
od 65 do 69 godina bilo je 11.149 žena i 7.901 muškarac u Osječko-baranjskoj županiji. U dobi od 70 do 74 godine bilo je 9.448 žena i 5.830 muškaraca, a u starijih od 75 godina bilo je 10.946 žena i 4.290 muškaraca.

Slika 2. Udio stanovništva starijeg od 65 godina u Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji prema popisnim godinama

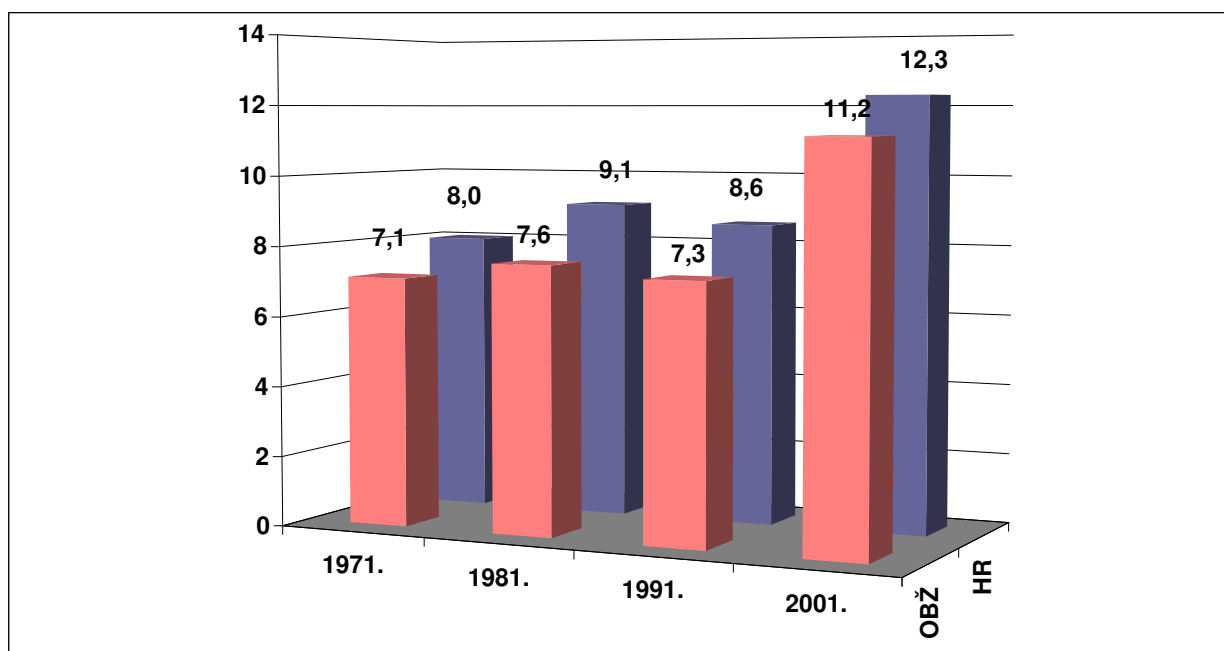
Izvor: Popis stanovništva 1971, 1981, 1991. i 2001.

Slika 3. Udio žena starijih od 65 godina u Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji prema popisnim godinama

Izvor: Popis stanovništva 1971, 1981, 1991. i 2001.

Slika 4. Udio muškaraca starijih od 65 godina u Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji prema popisnim godinama

Izvor: Popis stanovništva 1971, 1981, 1991. i 2001.

MORTALITET OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U OSJEČKO - BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2008. GODINI

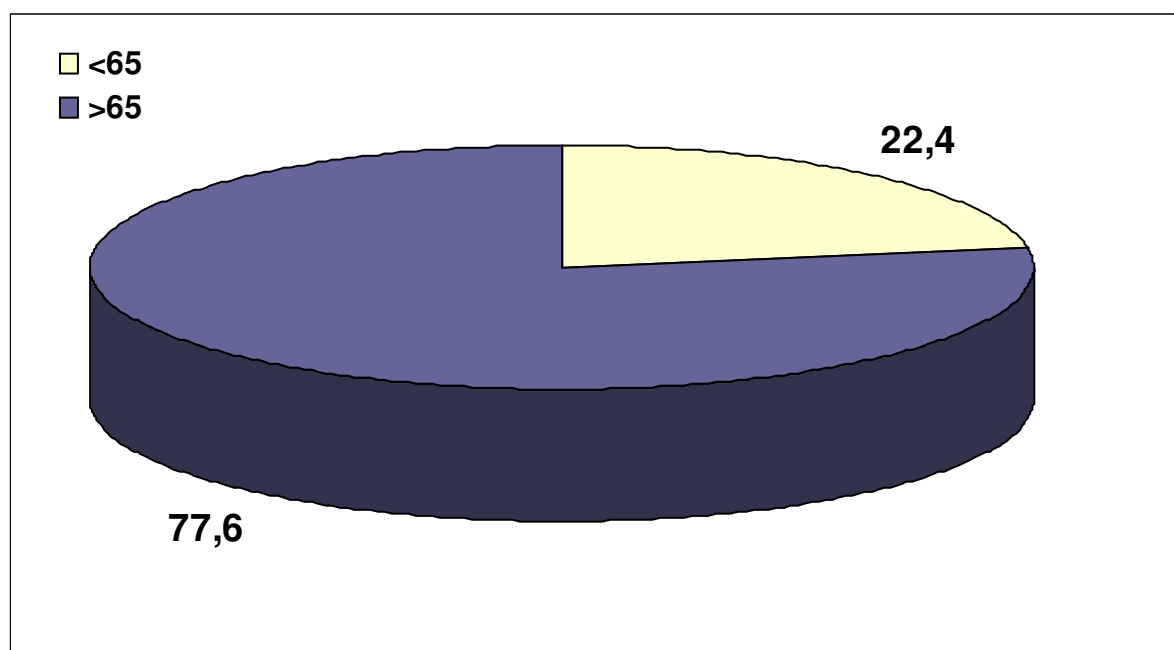
Dobna struktura ukupnog mortaliteta u Osječko-baranjskoj županiji pokazuje da najviši udjel od 77,6% imaju stariji od 65 godina (3.082 od ukupno umrlih 3.970) (*Tablica 1, Slika 5*). Pripadnici oba spola umiru češće u dobi iznad 65 godina (*Slike 6 i 7*). Od svih umrlih muškaraca je 68,0% (N=1.303) starije od 65 godina, a od svih umrlih žena je 86,7% (N=1.779) starije od 65 godina.

Tablica 1. Osobe umrle u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini prema dobi

	<65		>65		ukupno	
	N	%	N	%	N	%
muškarci	614	32,0	1.303	68,0	1.917	100,0
žene	274	13,3	1.779	86,7	2.053	100,0
ukupno	888	22,4	3.082	77,6	3.970	100,0

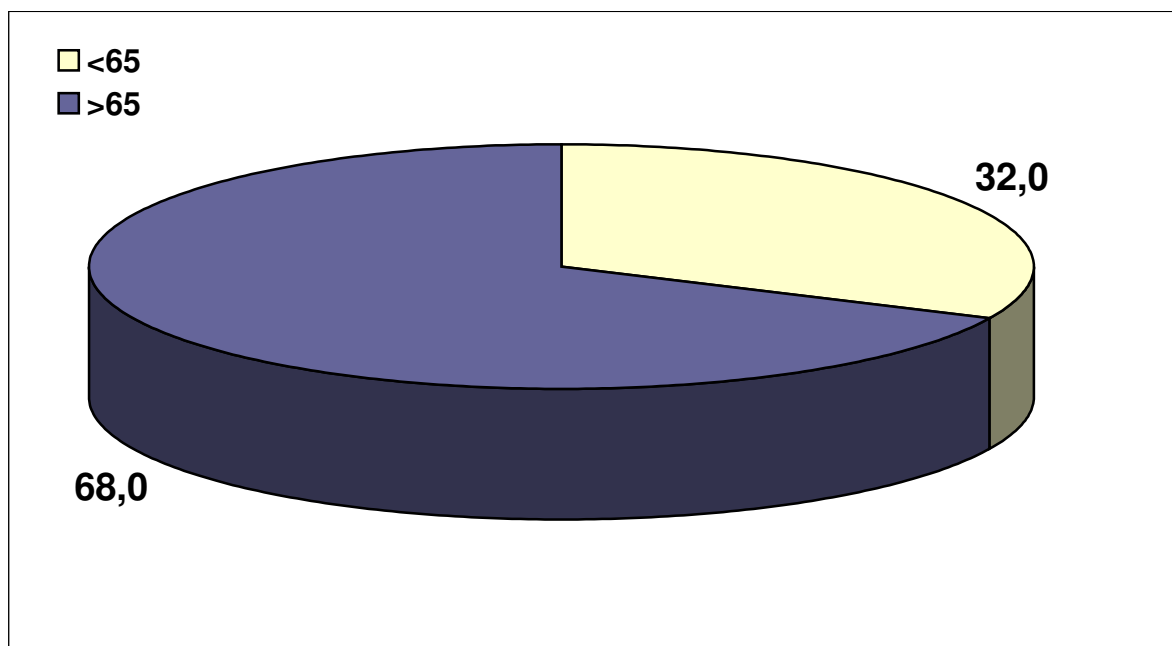
Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Slika 5. Udio umrlih starijih od 65 godina u svim smrtima u Osječko-baranjskoj županiji 2008.

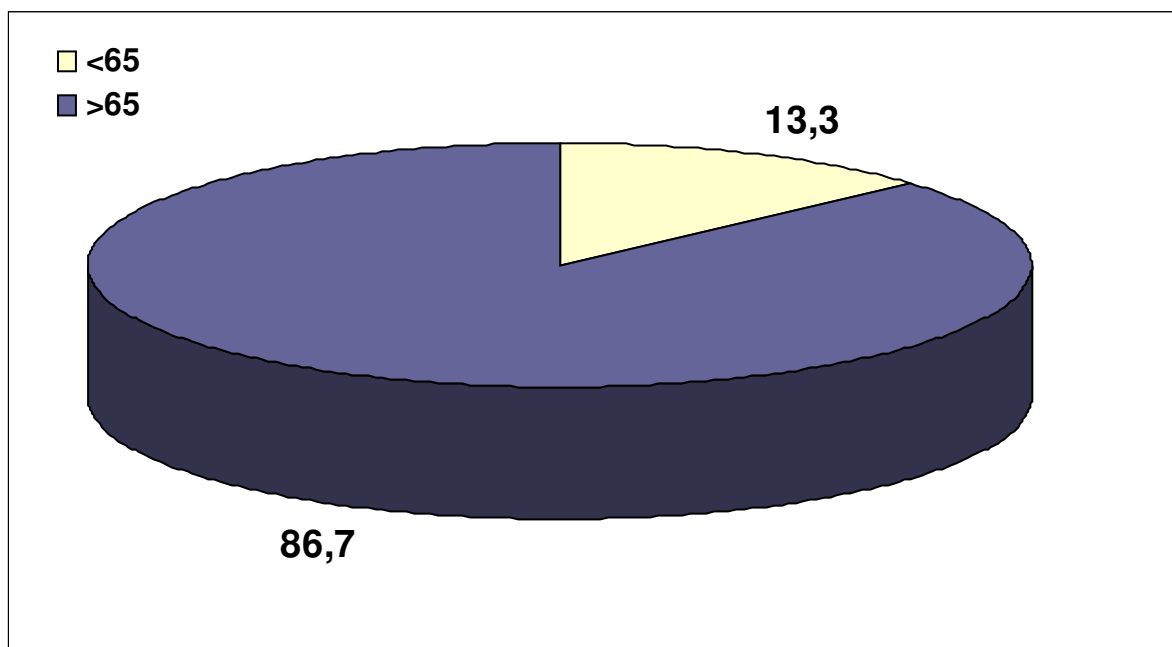
Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Slika 6. Udio starijih od 65 godina - muškarci u Osječko-baranjskoj županiji 2008. godine

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Slika 7. Udio starijih od 65 godina – žene u Osječko-baranjskoj županiji 2008. godine

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Analiza uzroka smrti osoba starijih od 65 godina za Osječko-baranjsku županiju u 2008. godini pokazuje da cirkulacijske bolesti imaju najvišu stopu od 370/10.000 stanovnika starijih od 65 godina, a slijede novotvorine sa stopom 117/10.000 stanovnika starijih od 65 godina (Tablica 2).

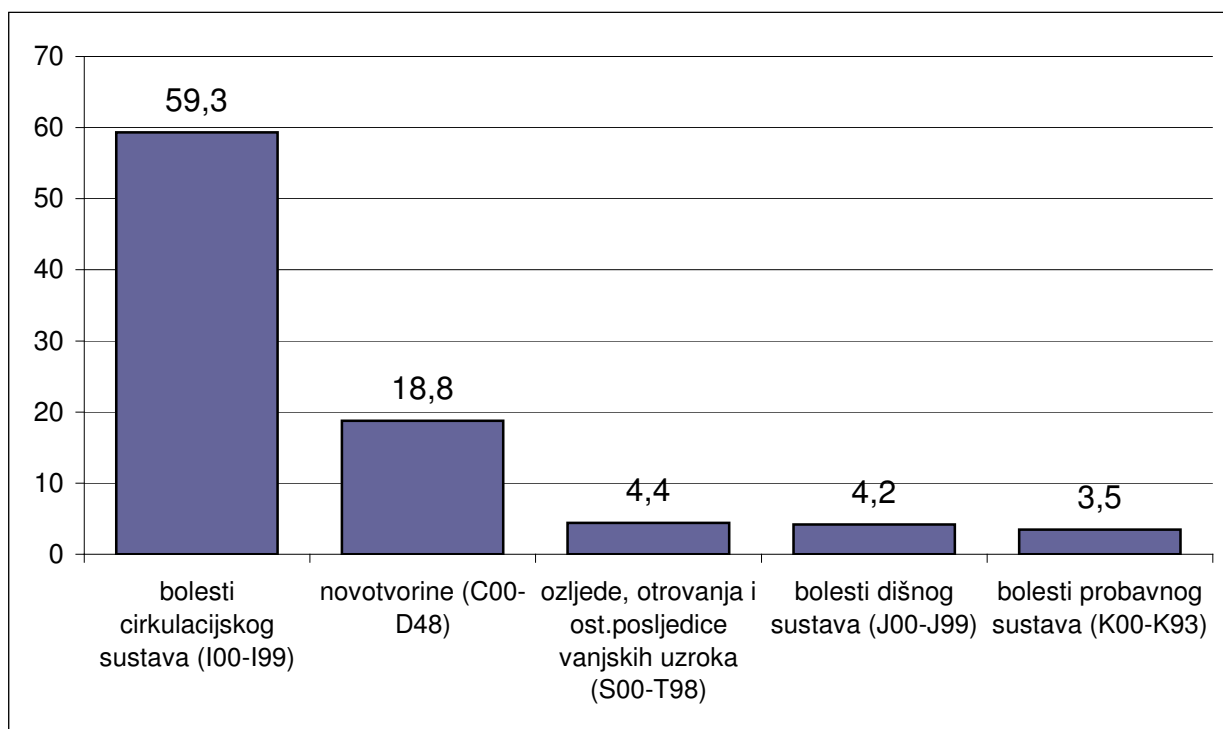
Slijedili su ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (28/10.000 stanovnika starijih od 65 godina), bolesti dišnog sustava (26/10.000 stanovnika starijih od 65 godina) i bolesti probavnog sustava (22/10.000 stanovnika starijih od 65 godina). Prvih pet skupina bolesti (*Slika 8*) sudjeluju u ukupnom mortalitetu osoba starijih od 65 godina s 90,1% udjelom.

Tablica 2. Prvih 5 skupina bolesti kao uzrok smrti u Osječko-baranjskoj županiji 2008. godine u osoba starijih od 65 godina

SKUPINA BOLESTI		broj	stopa / 10.000 stan.
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	1.828	370
C00-D48	Novotvorine	578	117
S00-T98	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	136	28
J00-J99	Bolesti dišnog sustava	129	26
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	107	22
PRVIH 5 UZROKA SMRTI		2.778	563
UKUPNO		3.082	
% PRVIH 5 SKUPINA U UKUPNOM MORTALITETU		90,1%	

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Slika 8. Udio prvih pet skupina bolesti kao uzroka smrti u ukupnoj smrtnosti osoba starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji 2008. godine

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

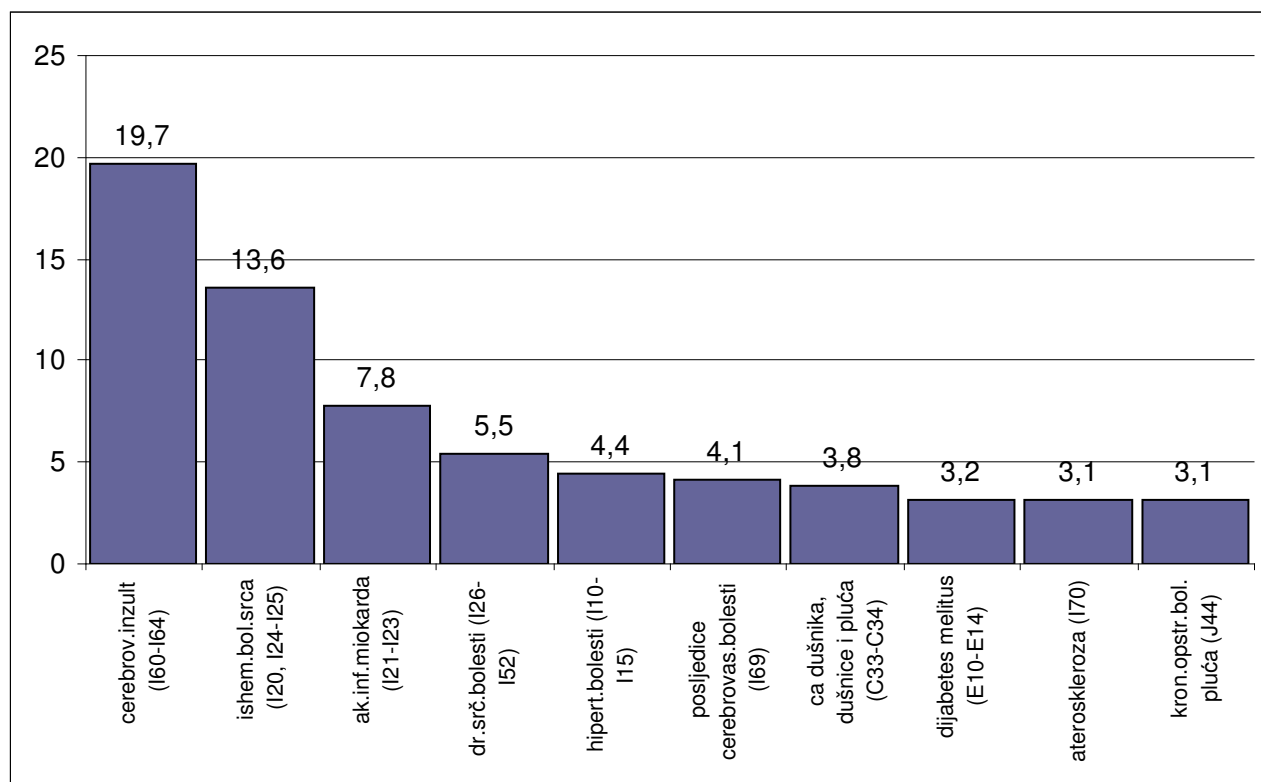
Prema pojedinačnim uzrocima osobe starije od 65 godina su najčešće umirale od cerebrovaskularnog infarkta (122,7/10.000 stanovnika starijih od 65 godina) (Tablica 1a, Slika 9). Slijedile su ishemične bolesti srca (85,1/10.000 stanovnika starijih od 65 godina), akutni infarkt miokarda (48,4/10.000 stanovnika starijih od 65 godina), druge srčane bolesti (34,0/10.000 stanovnika starijih od 65 godina) i hipertenzivna bolest (27,3/10.000 stanovnika starijih od 65 godina).

Tablica 1a. Pojedinačni uzroci smrti osoba starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

pojedinačni uzroci smrti		>65	stopa / 10.000 stan.	% u svim uzrocima
1.	Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)	606	122,7	19,7
2.	Druge ishemične bolesti srca (I20, I24-I25)	420	85,1	13,6
3.	Akutni infarkt miokarda (I21-I23)	239	48,4	7,8
4.	Druge srčane bolesti (I26-I52)	168	34,0	5,5
5.	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	135	27,3	4,4
6.	Posljedice cerebrovaskularnih bolesti (I69)	127	25,7	4,1
7.	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća (C33-C34)	118	23,9	3,8
8.	Dijabetes melitus (E10-E14)	98	19,8	3,2
9.	Ateroskleroza (I70)	96	19,4	3,1
10.	Druge kronične opstruktivne bolesti pluća (J44)	96	19,4	3,1
prvih 10		2.103	425,9	68,2
Ostalo		979	198,3	31,8

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Slika 9. Udio prvih deset pojedinačnih uzroka smrti u ukupnoj smrtnosti osoba starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji 2008. godine

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI U ORDINACIJAMA OPĆE/OBITELJSKE MEDICINE U 2008. GODINI

Prema broju osiguranika i timova opće medicine, jedan tim je u 2008. godini skrbio za 364 osiguranika starija od 65 godina. U vremenskom razdoblju od dvanaest godina uočljiv je porast broja osiguranika starijih od 65 godina u skrbi liječnika obiteljske medicine, kao i porast broja posjeta. Broj osiguranika u skrbi povećao se za 20,6% od 1996. godine; sa 51.346 u 1996. na 61.919 u 2008. godini (*Tablica 3a, Slika 10*). U 2008. godini je prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje bilo je 61.919 osiguranika starijih od 65 godina. Broj posjeta u ordinacijama obiteljske medicine se u vremenskom razdoblju od 1996. do 2008. godine više nego udvostručio (sa 286.113 u 1996. na 599.168 u 2008. godini) (*Tablice 3a i 3b, Slika 11*). Broj upućivanja na specijalistički pregled porastao je za 88,0%; sa 88.667 u 1996. na 166.676 u 2008. godini (*Slika 12*). Broj posjeta u kući osiguranika starijih od 65 godina je gotovo dvostruko porastao u razdoblju od 1997. godine (8.224) do 2008. (15.890) (*Slika 13*). U donosu na prethodnu godinu, u 2008. godini je zabilježeno 5.168 više posjeta u kući osiguranika. Broj pregleda u kući osiguranika se u odnosu na 1997. godinu, kada je obavljen 4.931 pregled, utrostručio i 2008. je iznosio 14.841 pregled (*Slika 14*). U odnosu na trend smanjenja broja pregleda u kući koji je vidljiv u razdoblju od 2004. (13.350) do 2007. (9.518), u 2008. godini je zabilježeno 14.841 pregleda, odnosno 55,9% više nego u prethodnoj godini. Svaki osiguranik stariji od 65 godina je u 2008. godini bio upućen 2,7 puta liječniku specijalistu, što dodatno opterećuje specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu.

Kod osiguranika u 65. godini života je u 2008. zabilježeno svega 107 preventivnih i 16 sistematskih pregleda, što je smanjenje broja preventivnih pregleda za više od pet puta u odnosu na 1996. godinu (*Tablica 4*). Preventivnim i sistematskim pregledima je 2008. godine bilo obuhvaćeno samo 0,5% osiguranika starijih od 65 godina.

Tablica 3 a. Djelatnost opće medicine u Osječko-baranjskoj županiji od 1996. do 2001. godine
- osiguranici stariji od 65 godina

	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
Broj timova	150	151	176	172	172	173
Broj osiguranika u skrbi	51.346	44.106	55.703	48.786	54.499	56.252
Broj posjeta u ordinaciji	286.113	315.833	406.358	395.999	438.680	473.268
Broj posjeta u kući bolesnika	-	8.224	10.298	10.304	12.819	11.211
Broj pregleda u ordinaciji	238.626	253.358	332.608	321.322	302.553	366.824
Broj pregleda u kući bolesnika	-	4.931	8.449	6.992	8.202	7.956
Upućivanje na specijalistički pregled	88.667	92.711	90.260	60.272	104.362	121.237

Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Tablica 3 b. Djelatnost opće medicine u Osječko-baranjskoj županiji od 2002. do 2008. godine
- osiguranici stariji od 65 godina

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Broj timova	174	175	174	170	169	167	170
Broj osiguranika u skrbi	55.146	56.383	61.379	64.329	55.491	60.719	61.919
Broj posjeta u ordinaciji	500.767	491.868	573.455	558.621	536.303	560.032	599.168
Broj posjeta u kući bolesnika	13.270	15.342	14.728	13.419	11.419	10.722	15.890
Broj pregleda u ordinaciji	403.161	394.057	441.959	424.077	362.750	367.118	314.556
Broj pregleda u kući bolesnika	11.223	12.198	13.350	11.606	9.591	9.518	14.841
Upućivanje na specijalistički pregled	134.030	138.508	160.953	167.918	174.806	170.801	166.676

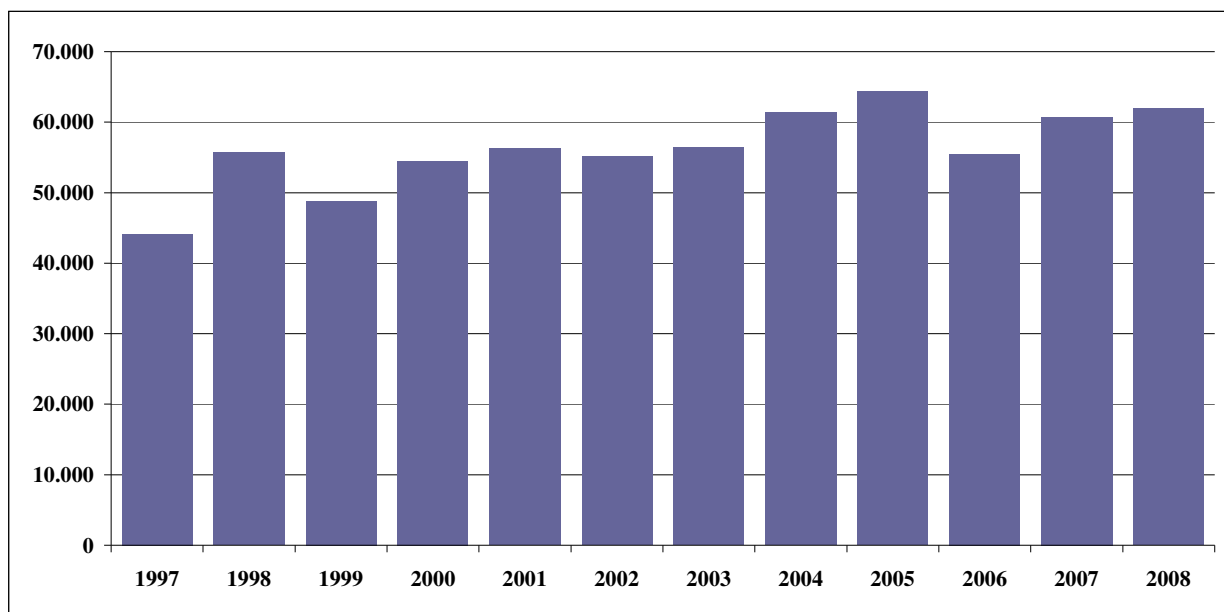
Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Tablica 4. Sistematski i preventivni pregledi u djelatnost opće medicine u Osječko-baranjskoj županiji od 1996. do 2008. godine - osiguranici stariji od 65 godina

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
preventivni	647	1.233	983	187	100	61	234	148	107	175	102	187	107
sistematski	14	89	123	124	49	20	18	976	77	99	83	91	16
ukupno	661	1.322	1.106	311	149	81	252	1.124	184	274	185	278	123

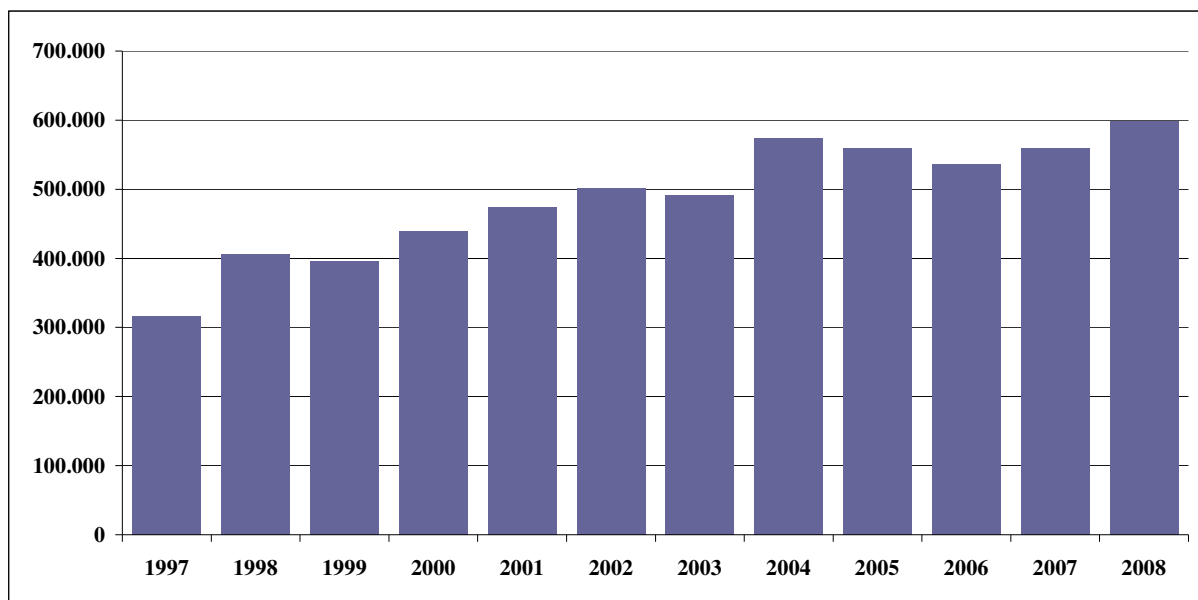
Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Slika 10. Broj osiguranika starijih od 65 godina u djelatnosti opće medicine u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1996. do 2008. godine

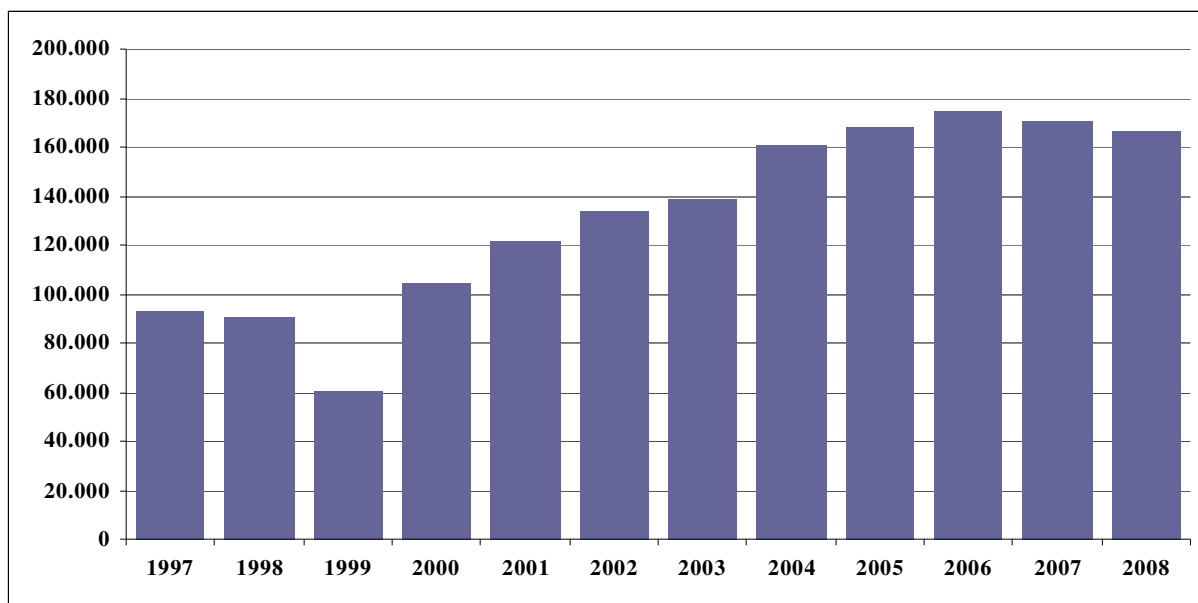
Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Slika 11. Broj posjeta u ordinaciji liječnika opće medicine osiguranika starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1996. do 2008. godine

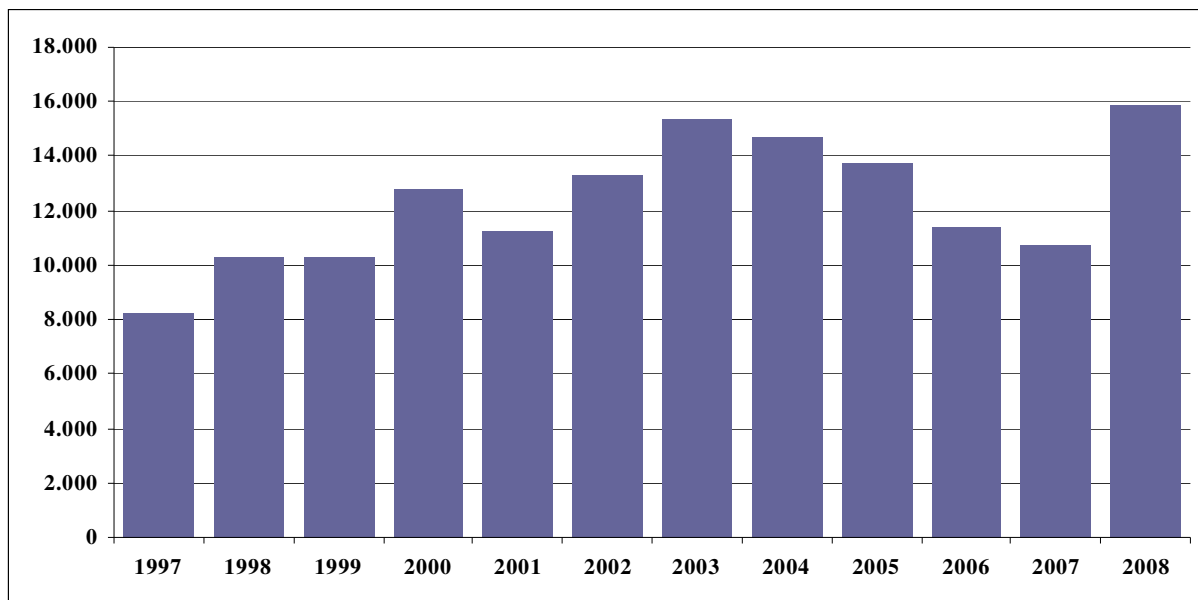
Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Slika 12. Upućivanje na specijalistički pregled osiguranika starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1996. do 2008. godine

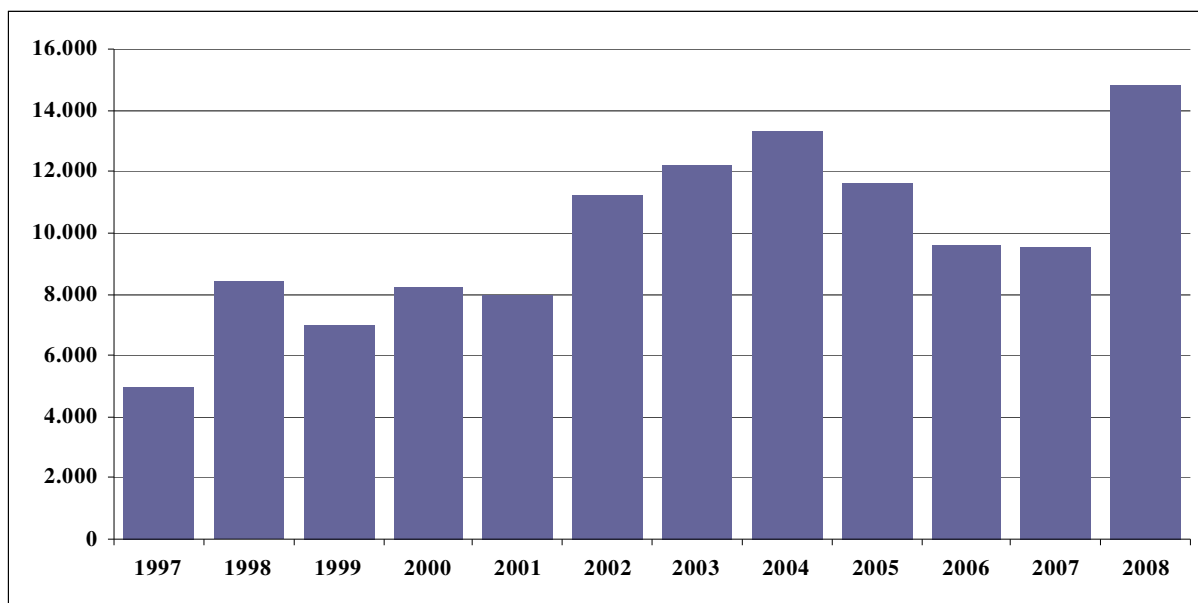
Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Slika 13. Broj posjeta u kući osiguranika starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1997. do 2008. godine

Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

Slika 14. Broj pregleda u kući osiguranika starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1997. do 2008. godine

Izvor podataka: Izvješće primarne zdravstvene zaštite (obr. N-01-01; N-01-04)

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI U SPECIJALISTIČKO KONZILIJARNOJ DJELATNOSTI U 2008. GODINI

U Osječko-baranjskoj županiji je tijekom 2008. godine zabilježen 148.588 specijalističko-konzilijarni pregled, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 3,8% (*Tablice 5a i 5b*). U odnosu na 1995. godinu broj pregleda se povećao za više od 116.000 pregleda. Udio pregleda starijih od 65 godina u svim specijalističko-konzilijarnim pregledima je 2008. godine iznosio 24,4% (148.588 pregleda starijih od 65 godina od ukupno 609.090 pregleda). 1995. godine je taj udio iznosio 14,0%.

U 2008. godini je najviše specijalističko-konzilijarnih pregleda osiguranika starijih od 65 godina zabilježeno na internoj medicini (32.448), oftalmologiji (25.066), kirurgiji (20.629) i urologiji (13.275). Porast broja specijalističko-konzilijarnih pregleda od 1995. do 2008. godine na ovim odjelima prikazan je na *Slikama 15-18*.

Tablica 5a. Broj pregleda osiguranika starijih od 65 godina u specijalističko konzilijarnoj djelatnosti u Osječko-baranjskoj županiji od 1995. do 2000. godine

	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
Fizikalna medicina i rehabilitacija	1.851	3.963	1.726	3.313	1.402	3.440	4.634
Ginekologija	353	755	588	971	1.147	849	815
Infektologija	136	216	779	265	339	579	409
Interna medicina	5.840	14.663	10.754	19.670	22.497	16.742	19.158
Kardiologija	-	-	1311	1423	-	204	716
Kirurgija	3.916	12.097	18.156	13.692	14.307	17.372	16.895
Kožne i spolne bolesti	1.042	1.908	1.923	2.387	2.688	2.530	2.384
Maksilofacijalna kirurgija	947	1.275	3.802	1.903	2.014	3.367	2.718
Neurokirurgija	51	135	150	177	222	206	277
Neurologija	2.398	4.639	5.570	5.801	7.392	4.655	4.957
Neuropsihijatrija	-	-	-	-	-	-	-
Nuklearna medicina	790	2.898	3.531	5.678	-	4.208	5.132
Oftalmologija	7.670	14.079	19.979	18.135	18.799	21.429	22.269
Onkologija i radioterapija	882	2.475	2.244	2.841	3.148	2.329	2.423
ORL	805	1.405	2.699	3.480	4.120	3.841	4.099
Ortopedija	560	1.299	2.850	1.932	2.262	2.536	2.494
Pneumoftizijologija	444	3.669	4.199	3.851	4.836	6.622	4.600
Psihijatrija	416	1.218	1.704	1.962	2.481	2.158	2.118
Reumatologija	1.039	-	889	-	-	-	-
Urologija	2.491	6.240	9.055	7.633	7.335	16.934	16.915
UKUPNO	31.636	72.934	92.027	95.119	94.989	110.001	113.013

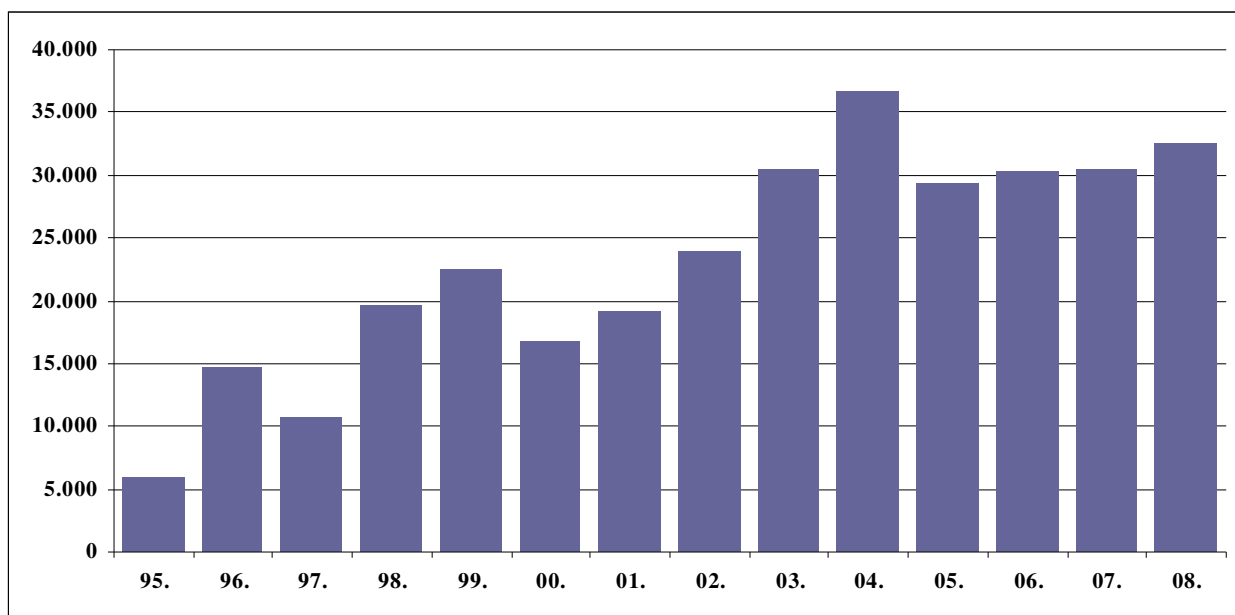
Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Tablica 5b. Broj pregleda osiguranika starijih od 65 godina u specijalističko konzilijarnoj djelatnosti u Osječko-baranjskoj županiji od 2001. do 2008. godine

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Fizikalna medicina i rehabilitacija	4.934	6.270	7.659	7.766	10.303	9.587	8.623
Ginekologija	1.105	1.662	2.048	949	1.045	1.823	1.220
Infektologija	503	480	628	807	984	1.078	1.092
Interna medicina	23.835	30.492	36.683	29.349	30.213	30.493	32.448
Kardiologija	-	-	-	-	-	-	-
Kirurgija	18.038	17.472	17.617	18.110	18.587	19.864	20.629
Kožne i spolne bolesti	2.559	3.220	3.644	3.821	4.021	4.165	4.811
Maksilofacijalna kirurgija	2.657	2.468	2.593	1.943	2.144	2.558	2.962
Neurokirurgija	314	328	478	543	629	709	719
Neurologija	5.871	6.320	6.881	6.476	6.468	6.524	6.619
Neuropsihijatrija	-	15	-	-	-	-	-
Nuklearna medicina	6.804	-	4.240	1.658	3.979	4.367	4.923
Oftalmologija	20.636	21.700	22.430	24.341	21.300	23.456	25.066
Onkologija i radioterapija	2.967	3.126	3.022	3.637	4.207	5.425	5.575
ORL	4.198	4.582	5.010	4.978	5.214	5.479	6.383
Ortopedija	3.292	757	4.295	4.984	4.753	4.652	4.909
Pneumoftizijologija	5.371	6.197	7.099	6.998	8.037	6.881	5.869
Psihijatrija	2.409	2.601	3.324	3.265	3.297	3.169	3.465
Reumatologija	-	-	-	-	-	-	-
Urologija	20.558	9.285	11.371	11.298	12.030	12.871	13.275
UKUPNO	126.051	116.975	139.022	130.923	137.211	143.101	148.588

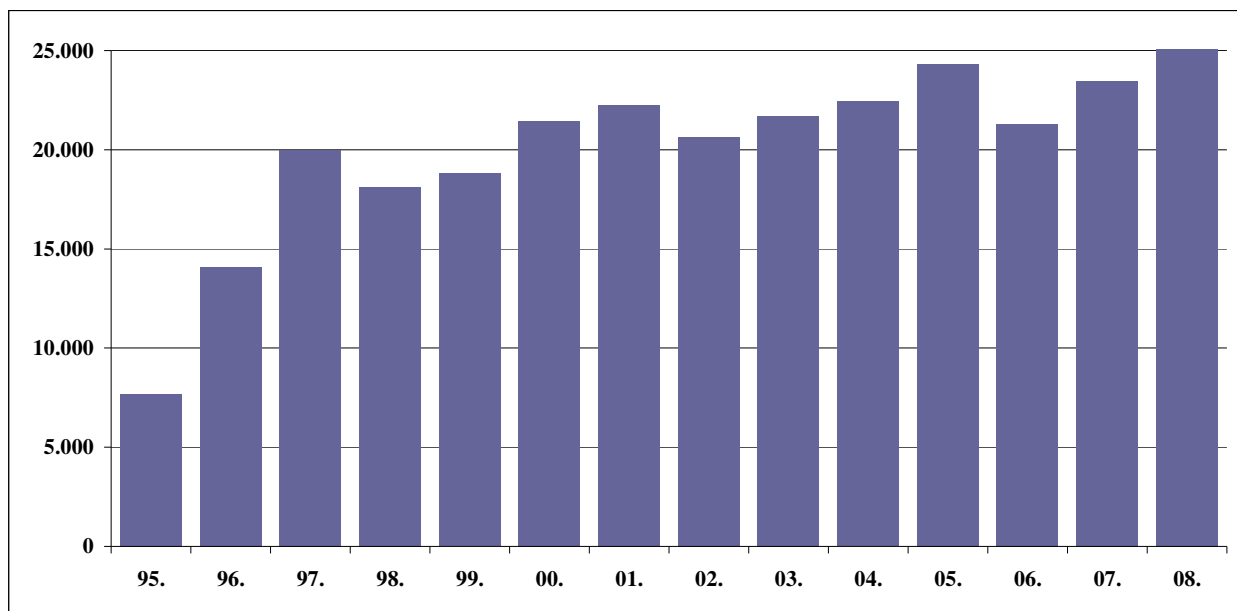
Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Slika 15. Broj specijalističko-konzilijarnih pregleda osiguranika starijih od 65 godina na internoj medicini u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1995. do 2008. godine

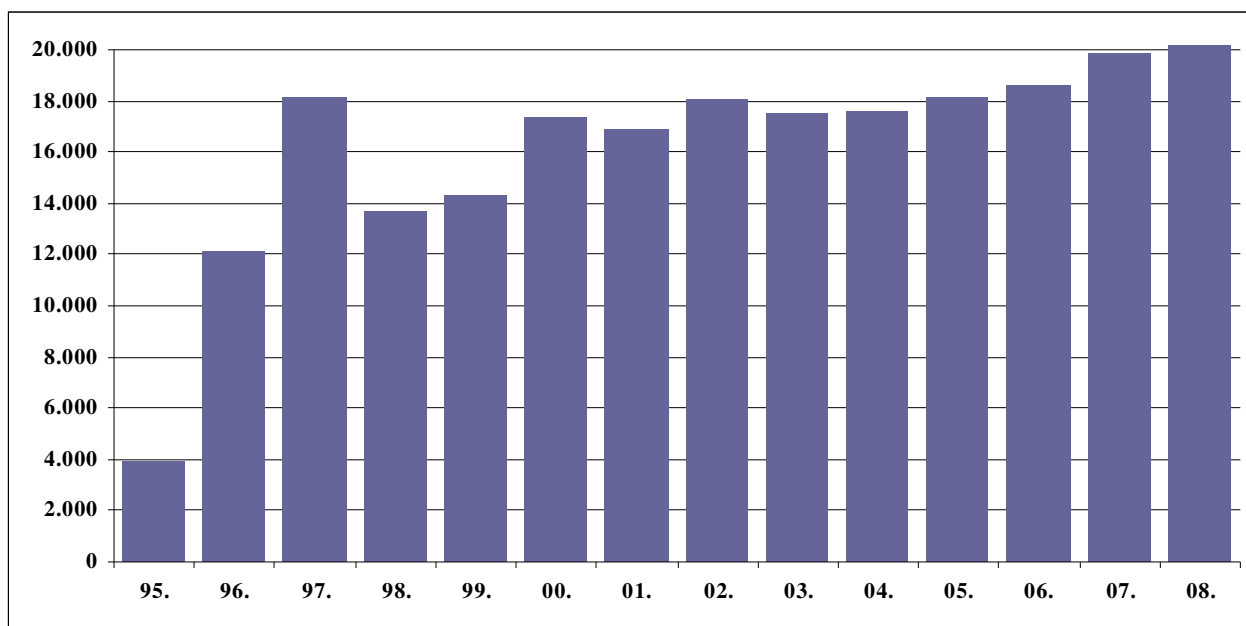
Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Slika 16. Broj specijalističko-konzilijarnih pregleda osiguranika starijih od 65 godina na oftalmologiji u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1995. do 2008. godine

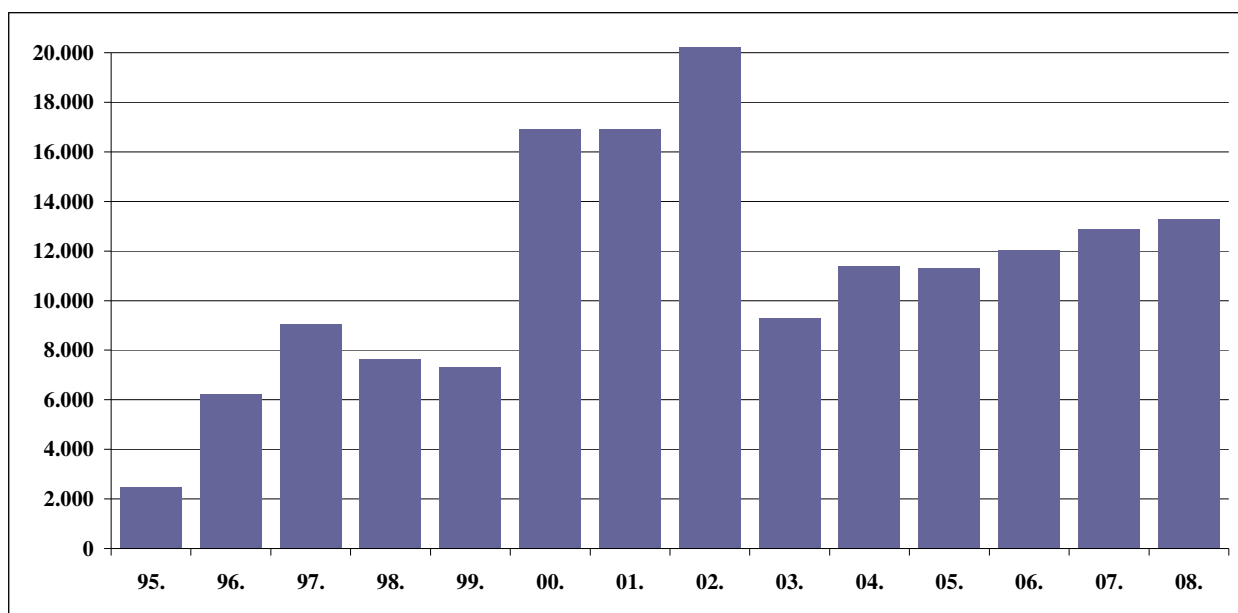
Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Slika 17. Broj specijalističko-konzilijarnih pregleda osiguranika starijih od 65 godina na kirurgiji u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1995. do 2008. godine

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Slika 18. Broj specijalističko-konzilijarnih pregleda osiguranika starijih od 65 godina na urologiji u Osječko-baranjskoj županiji u vremenskom razdoblju od 1995. do 2008. godine

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Najčešći razlozi specijalističko-konzilijarnih pregleda su bubrežna insuficijencija (13.559 ili 6,8%), hipertenzivne bolesti (12.745 ili 6,4%), simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani

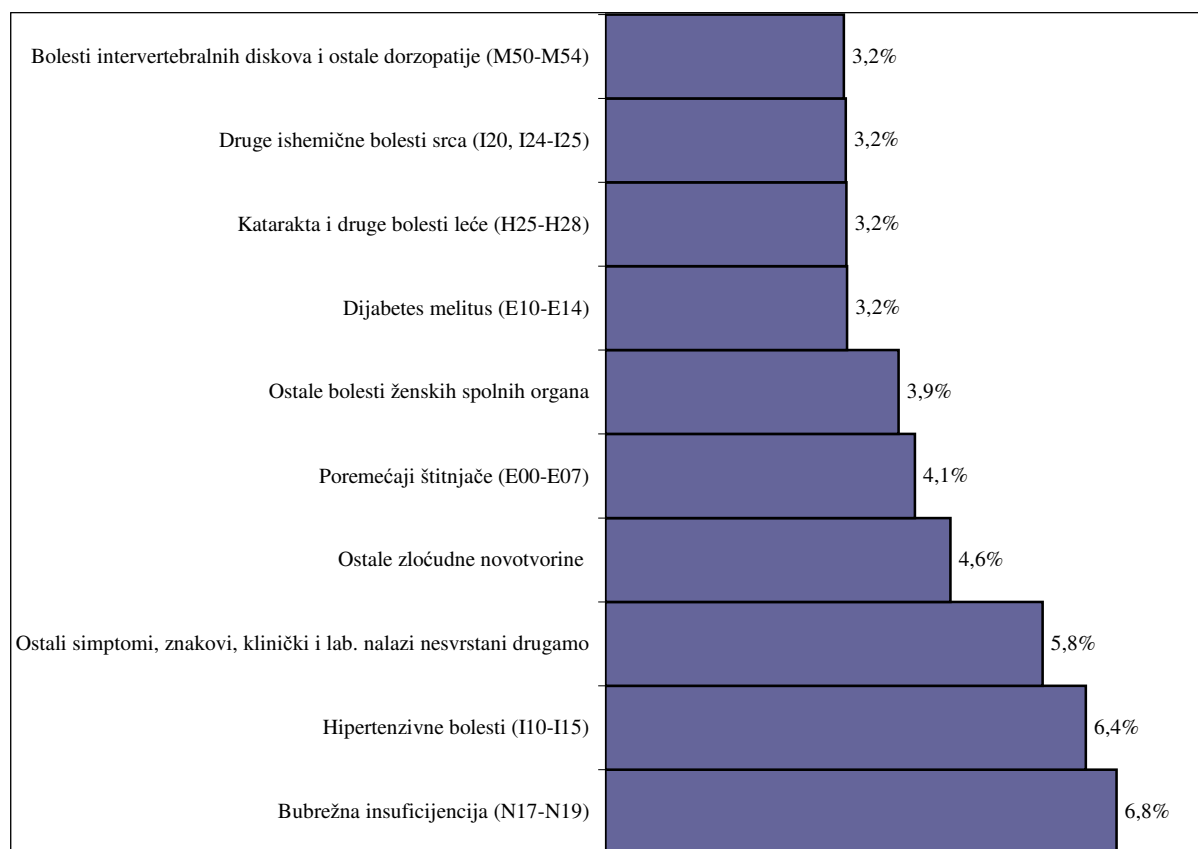
drugamo (11.600 ili 5,8%), zloćudne novotvorine (9.150 ili 4,6%), poremećaji štitnjače (8.208 ili 4,1%), bolesti ženskih spolnih organa (7.779 ili 3,9%). Slijede dijabetes mellitus, katarakta i druge bolesti leća, ishemične bolesti srca i bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije s jednakim udjelom od 3,2% (Tablica 6, Slika 19).

Tablica 6. Prvih 10 razloga specijalističko-konzilijarnih pregleda osoba starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

dijagnoza bolesti prema MKB X		N	%
1.	Bubrežna insuficijencija (N17-N19)	13.559	6,8
2.	Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	12.745	6,4
3.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	11.600	5,8
4.	Ostale zloćudne novotvorine	9.150	4,6
5.	Poremećaji štitnjače (E00-E07)	8.208	4,1
6.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa	7.779	3,9
7.	Dijabetes melitus (E10-E14)	6.410	3,2
8.	Katarakta i druge bolesti leće (H25-H28)	6.396	3,2
9.	Druge ishemične bolesti srca (I20, I24-I25)	6.378	3,2
10.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije (M50-M54)	6.329	3,2
prvih 10		88.554	44,5
SVI UZROCI		198.980	100,0

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Slika 19. Najčešći razlozi korištenja specijalističko-konzilijarne djelatnosti osoba starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

**BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I BOLNIČKI POBOL OSOBA STARIJE
ŽIVOTNE DOBI U 2008. GODINI**

Prema individualnim prijavama o liječenim bolesnicima (bez osoba na bolničkoj rehabilitaciji) broj hospitaliziranih u dobi od 65 i više godina je 2008. u Osječko-baranjskoj županiji iznosio 12.357 ili 29,6% od ukupno liječenih u bolnicama Županije (*Tablica 7*). Prosječan broj dana ležanja za ovu dobnu skupinu je 10,5 dana.

Tablica 7. Hospitalizirani u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

	ukupno	0-64	65-74	75-84	85+
broj ispisanih pacijenata	41.683	29.326	7.166	4.563	628
		70,35%	17,19%	10,95%	1,51%
broj dana ležanja	358.996	228.965	74.404	49.046	6.581
		63,78%	20,73%	13,66%	1,83%
prosječna dužina ležanja	8,6	7,8	10,4	10,7	10,5

Izvor podataka: Izvještaj službe za bolničko-stacionarno liječenje, obr.br. 3-21-60

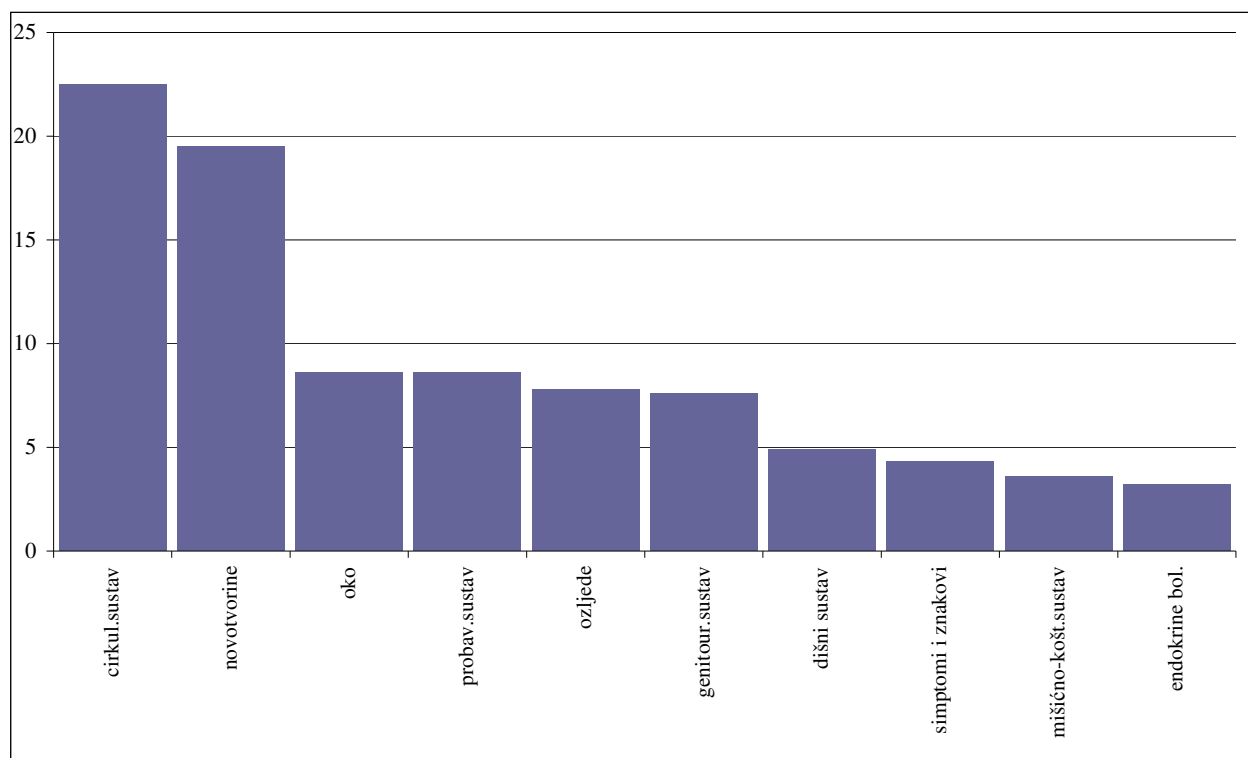
Prema grupama bolesti najčešći razlozi hospitalizacije osoba starijih od 65 godina u 2008. godini bile su bolesti cirkulacijskog sustava (2.778 hospitaliziranih ili 22,5%), novotvorine (2.414 hospitaliziranih ili 19,5%), bolesti probavnog sustava (1.066 hospitaliziranih ili 8,6%), bolesti oka i očnih adneksa (1.064 hospitaliziranih ili 8,6%) i ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (962 hospitalizirana ili 7,8%) (*Tablica 8, Slika 20*).

Tablica 8. Uzroci hospitalizacija osoba starijih od 65 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

Grupe bolesti prema MKB X	>65	%
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	326	2,6
Novotvorine (C00-D48)	2.414	19,5
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava (D50-D89)	82	0,7
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (E00-E90)	398	3,2
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	120	1,0
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	255	2,1
Bolesti oka i očnih adneksa (H00-H59)	1.064	8,6
Bolesti uha i mastoidnog nastavka (H60-H95)	5	0,0
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	2.778	22,5
Bolesti dišnog sustava (J00-J99)	602	4,9
Bolesti probavnog sustava (K00-K93)	1.066	8,6
Bolesti kože i potkožnoga tkiva (L00-L99)	174	1,4
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva (M00-M99)	450	3,6
Bolesti genitourinarnog sustava (N00-N99)	935	7,6
Trudnoća, porođaj i babinje (O00-O99)	0	0,0
Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju (P00-P96)	0	0,0
Prirodne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti (Q00-Q99)	4	0,0
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (R00-R99)	530	4,3
Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (S00-T98)	962	7,8
Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (Z00-Z99)	192	1,6
UKUPNO	12.357	100,0

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Osnovni tip, Onko-tip, Psihijatrijski obrazac)

Slika 20. Najčešće grupe bolesti koje su bile uzrok hospitalizacija osoba starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Osnovni tip, Onko-tip, Psihijatrijski obrazac)

Tablica 9. Pojedinačni uzroci hospitalizacija osoba starijih od 65 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	65-74	75-84	>85	>65
1	Senilna katarakta H25	350	333	32	715
2	Inzult, nespecificiran kao krvarenje ili infarkt I64	219	248	38	505
3	Prijelom bedrene kosti (femura) S72	77	201	67	345
4	Cerebralni infarkt I63	132	154	23	309
5	Akutni infarkt miokarda I21	172	102	13	287
6	Kardiomiopatija I42	111	128	26	265
7	Zloćudna novotvorina debeloga crijeva (kolona) C18	169	60	6	235
8	Preponska kila (ingvinalna hernija) K40	138	66	1	205
9	Druga kronična opstruktivna plućna bolest J44	105	90	4	199
10	Zloćudna novotvorina dojke C50	149	41	8	198
prvih 10 uzroka		1.622	1.423	218	3.263
SVI UZROCI		7.166	4.563	628	12.357

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Osnovni tip, Onko-tip, Psihijatrijski obrazac)

Prema pojedinačnim oboljenjima najčešći uzroci hospitalizacije u dobnoj skupini iznad 65 godina su senilna katarakta (715 ili 5,8%), inzult (505 ili 4,1%), prijelom bedrene kosti (345 ili 2,8%), cerebralni infarkt (309 ili 2,5%) i akutni infarkt miokarda (287 ili 2,3%) (Tablica 9).

BOLNIČKI POBOL PO DOBI

U dobi od 65 do 74 osobe 2008. godine je hospitalizirano 7.166 pacijenata. Pet najzastupljenijih uzroka hospitalizacija su bile senilna katarakta (350 ili 4,9%), inzult (219 ili 3,1%), akutni infarkt miokarda (172 ili 2,4%), te zloćudne novotvorine debelog crijeva (169 ili 2,4%) i dojke (149 ili 2,1%) (Tablica 10).

Tablica 10. Pojedinačni uzroci hospitalizacija osoba u dobi od 65 do 74 godine u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	65-74	%
1	Senilna katarakta H25	350	4,9
2	Inzult, nespecificiran kao krvarenje ili infarkt I64	219	3,1
3	Akutni infarkt miokarda I21	172	2,4
4	Zloćudna novotvorina debelog crijeva (kolona) C18	169	2,4
5	Zloćudna novotvorina dojke C50	149	2,1
6	Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća C34	149	2,1
7	Preponska kila (ingvinalna hernija) K40	138	1,9
8	Cerebralni infarkt I63	132	1,8
9	Dijabetes melitus neovisan o inzulinu E11	127	1,8
10	Žučni kamenci (kolelitijaza) K80	123	1,7
prvih 10 uzroka		1.728	24,1

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Osnovni tip, Onko-tip, Psihijatrijski obrazac)

U srednjoj starosti, od 75 do 84 godine 2008. godini je bilo hospitalizirano 4.563 pacijenata. Prema uzrocima najzastupljeniji su bili senilna katarakta (333 ili 7,3%), inzult (248 ili 5,4%), prijelom bedrene kosti (201 ili 4,4%), cerebralni infarkt (154 ili 3,4%) i kardiomiopatija (128 ili 2,8%) (Tablica 11).

Tablica 11. Pojedinačni uzroci hospitalizacija osoba u dobi od 75 do 84 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	75-84	%
1	Senilna katarakta H25	333	7,3
2	Inzult, nespecificiran kao krvarenje ili infarkt I64	248	5,4
3	Prijelom bedrene kosti (femura) S72	201	4,4
4	Cerebralni infarkt I63	154	3,4
5	Kardiomiopatija I42	128	2,8
6	Akutni infarkt miokarda I21	102	2,2
7	Druga kronična opstruktivna plućna bolest J44	90	2,0
8	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika J18	87	1,9
9	Ostale zloćudne novotvorine kože C44	74	1,6
10	Prolazni cerebralni ishemijski napadaji i sindromi u vezi s njima G45	73	1,6
prvih 10 uzroka		1.490	32,7

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Osnovni tip, Onko-tip, Psihijatrijski obrazac)

2008. godine je hospitalizirano 628 osoba starijih od 85 godina. Najčešći uzroci hospitalizacije bili su prijelom bedrene kosti (67 ili 10,7%), inzult (38 ili 6,1%), senilna katarakta (32 ili 5,1%), kardiomiopatija (26 ili 4,1%) i cerebralni infarkt (23 ili 3,7%) (Tablica 12).

Tablica 12. Pojedinačni uzroci hospitalizacija osoba starijih od 85 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	>85	%
1	Prijelom bedrene kosti (femura) S72	67	10,7
2	Inzult, nespecificiran kao krvarenje ili infarkt I64	38	6,1
3	Senilna katarakta H25	32	5,1
4	Kardiomiopatija I42	26	4,1
5	Cerebralni infarkt I63	23	3,7
6	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika J18	15	2,4
7	Ostale zloćudne novotvorine kože C44	15	2,4
8	Akutni infarkt miokarda I21	13	2,1
9	Ateroskleroza I70	11	1,8
10	Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice S32	10	1,6
prvih 10 uzroka		250	39,8

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Osnovni tip, Onko-tip, Psihijatrijski obrazac)

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI NA BOLNIČKOJ REHABILITACIJI 2008. GODINE

Prema individualnim prijavama o bolesnicima hospitaliziranim zbog rehabilitacije u 2008. godini je hospitalizirano 934 pacijenata starijih od 65 godina, odnosno 40,3% svih hospitaliziranih (Tablica 13).

Tablica 13. Povol osoba u dobi 65 i više godina na bolničkoj rehabilitaciji u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

	ukupno	0-64	65-74	75-84	85+
broj ispisanih pacijenata	2.319	1.385	646	279	9
		59,7	27,9	12,0	0,4
broj dana ležanja	25.502	15.039	7.224	3.133	106
		59,0	28,3	12,3	0,4
prosječna dužina ležanja	11,0	10,9	11,2	11,2	11,8

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Vodeće bolesti koje su bile razlog rehabilitacije osoba starijih od 65 godina u 2008. su posljedice cerebrovaskularnih bolesti (270 ili 28,9%), prisutnost funkcionalnih usadaka (247 ili 26,4%), drugi specificirani poremećaji zglobova (51 ili 5,5%), bol u leđima (49 ili 5,2%) i koksartroza (46 ili 4,9%) (Tablica 14).

Tablica 14. Pojedinačni uzroci rehabilitacije osoba starijih od 65 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	>65	%
1	Posljedice cerebrovaskularnih bolesti I69	270	28,9
2	Prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata) Z96	247	26,4
3	Drugi specificirani poremećaji zglobova M24	51	5,5
4	Bol u leđima (dorzalgiya) M54	49	5,2
5	Koksartroza /artroza kuka/ M16	46	4,9
6	Gonartroza /artroza koljena/ M17	45	4,8
7	Stečeni gubitak udova Z89	40	4,3
8	Seropozitivni reumatoidni artritis M06	37	4,0
9	Poremećaji mišićno-koštanog sustava nakon određenih postupaka M96	33	3,5
10	Hemiplegija G81	18	1,9
prvih 10 uzroka		836	89,5

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Obrazac hospitalizacije zbog rehabilitacije)

2008. godine je u Osječko-baranjskoj županiji u dobi od 65 do 74 godina bilo hospitalizirano 646 pacijenata zbog rehabilitacije. Najčešći razlozi rehabilitacije su bile posljedice cerebrovaskularnih bolesti (169 ili 26,2%), prisutnost funkcionalnih usadaka (161 ili 24,9%), bol u leđima (38 ili 5,9%), gonartroza (36 ili 5,6%) i drugi specificirani poremećaji zglobova (35 ili 5,4%) (Tablica 15).

Tablica 15. Pojedinačni uzroci rehabilitacije osoba u dobi od 65 do 74 godine u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	65-74	%
1	Posljedice cerebrovaskularnih bolesti I69	169	26,2
2	Prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata) Z96	161	24,9
3	Bol u leđima (dorzalgiya) M54	38	5,9
4	Gonartroza /artroza koljena/ M17	36	5,6
5	Drugi specificirani poremećaji zglobova M24	35	5,4
6	Koksartroza /artroza kuka/ M16	33	5,1
7	Seropozitivni reumatoidni artritis M05	31	4,8
8	Poremećaji mišićno-koštanog sustava nakon određenih postupaka M96	30	4,6
9	Stečeni gubitak udova Z89	27	4,2
10	Paraplegija i tetraplegija G82	13	2,0
prvih 10 uzroka		88,7	573

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Obrazac hospitalizacije zbog rehabilitacije)

U srednjoj starosti (75-84 godine) 2008. godine je u Osječko-baranjskoj županiji hospitalizirano 279 pacijenta. Najčešći razlozi rehabilitacije su bile posljedice cerebrovaskularnih bolesti (96 ili 34,4%), prisutnost funkcionalnih usadaka (82 ili 29,4%), poremećaji zglobova (16 ili 5,7%), koksartroza (13 ili 4,7%) i stečeni gubitak udova (13 ili 4,7%) (Tablica 16).

Tablica 16. Pojedinačni uzroci rehabilitacije osoba u dobi od 75 do 84 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	75-84	%
1	Posljedice cerebrovaskularnih bolesti I69	96	34,4
2	Prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata) Z96	82	29,4
3	Drugi specificirani poremećaji zglobova M24	16	5,7
4	Koksartroza /artroza kuka/ M16	13	4,7
5	Stečeni gubitak udova Z89	13	4,7
6	Bol u leđima (dorzalgiya) M54	11	3,9
7	Gonartroza /artroza koljena/ M17	9	3,2
8	Hemiplegija G81	7	2,5
9	Seropozitivni reumatoidni artritis M05	6	2,2
10	Osteoporoza s patološkim prijelomom M80	5	1,8
prvih 10 uzroka		258	92,5

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Obrazac hospitalizacije zbog rehabilitacije)

U dubokoj starosti (85 i više godina) 2008. godine je hospitalizirano 9 pacijenata, a razlozi su posljedice cerebrovaskularnih bolesti i prisutnost funkcionalnih usadaka (Tablica 17).

Tablica 17. Pojedinačni uzroci rehabilitacije osoba starijih od 85 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	85	%
1	Posljedice cerebrovaskularnih bolesti I69	5	55,6
2	Prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata) Z96	4	44,4
ukupno		9	100,0

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac (Obrazac hospitalizacije zbog rehabilitacije)

MALIGNE BOLESTI U STARIJOJ ŽIVOTNOJ DOBI

U Osječko-baranjskoj županiji je u 2008. godini zbog raka hospitalizirano 4.571 osoba, od toga 52,9% muškaraca i 47,1% žena. Od svih oboljelih od malignih bolesti 46,0% (2.104) je bilo starijih od 65 godina, 1.081 muškaraca i 1.023 žena.

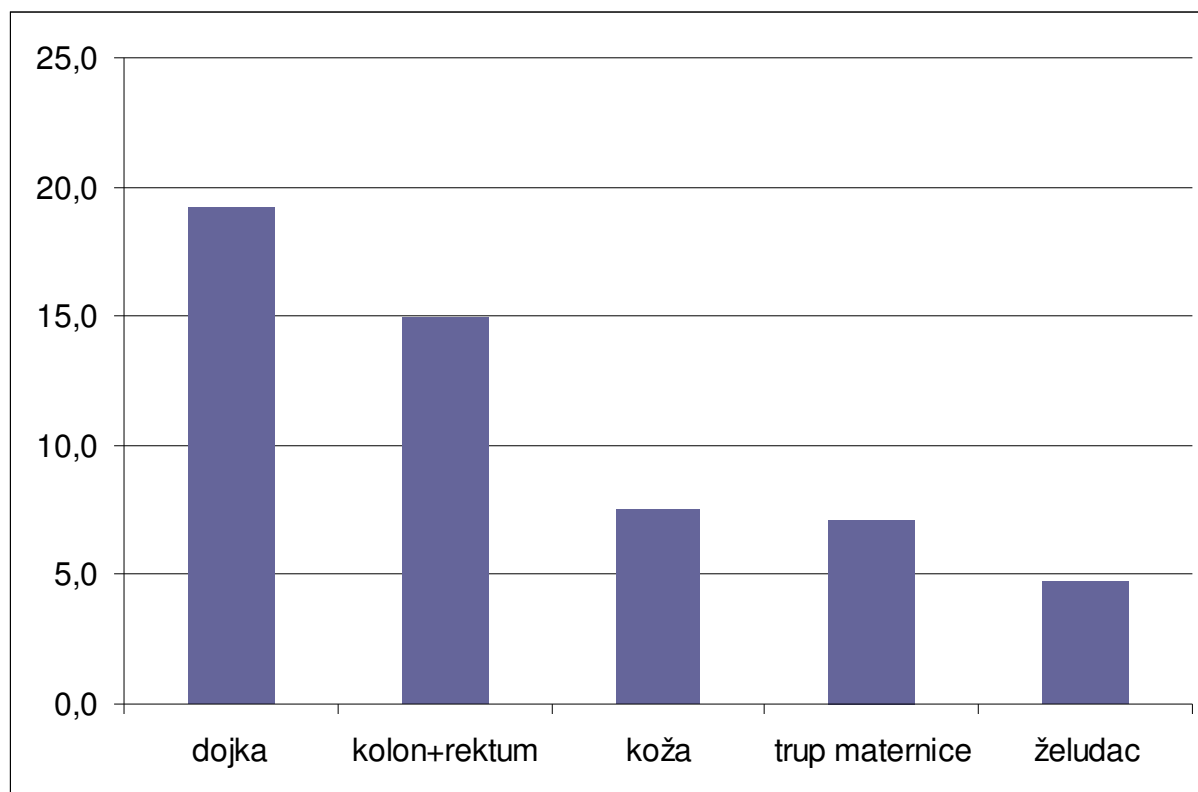
Najčešća sijela raka kao uzrok hospitalizacije su bili u 2008. godini za žene starije od 65 godina zloćudna novotvorina dojke (196 ili 19,2%), kolorektalni karcinom (153 ili 15,0%), ostale zloćudne novotvorine kože (77 ili 7,5%), trupa maternice (73 ili 7,1%) i želuca (48 ili 4,7%) (Tablica 18, Slika 21). Za muškarce su to bili kolorektalni karcinom (243 ili 22,5%), zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (149 ili 13,8%), zloćudna novotvorina prostate (115 ili 10,6%), mokraćnog mjehura (104 ili 9,6%) i želuca (76 ili 7,0%) (Tablica 19, Slika 22).

Tablica 18. Prvih 10 najčešćih sijela karcinoma u žena starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

r.br.	dijagnoza prema MKB X	>65	%
1	Zloćudna novotvorina dojke C50	196	19,2
2	Kolorektalni karcinom C18+C20	153	15,0
3	Ostale zloćudne novotvorine kože C44	77	7,5
4	Zloćudna novotvorina trupa maternice (korpusa) C54	73	7,1
5	Zloćudna novotvorina želuca C16	48	4,7
6	Zloćudna novotvorina štitnjače C73	44	4,3
7	Zloćudna novotvorina jajnika (ovarija) C56	41	4,0
8	Difuzni non-Hodgkinov limfom C83	40	3,9
9	Zloćudna novotvorina mokraćnoga mjehura C67	34	3,3
10	Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća C34	33	3,2
ostalo		284	72,2
UKUPNO		1.023	100,0

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Onko-tip

Slika 21. 5 najčešćih sijela karcinoma u žena starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

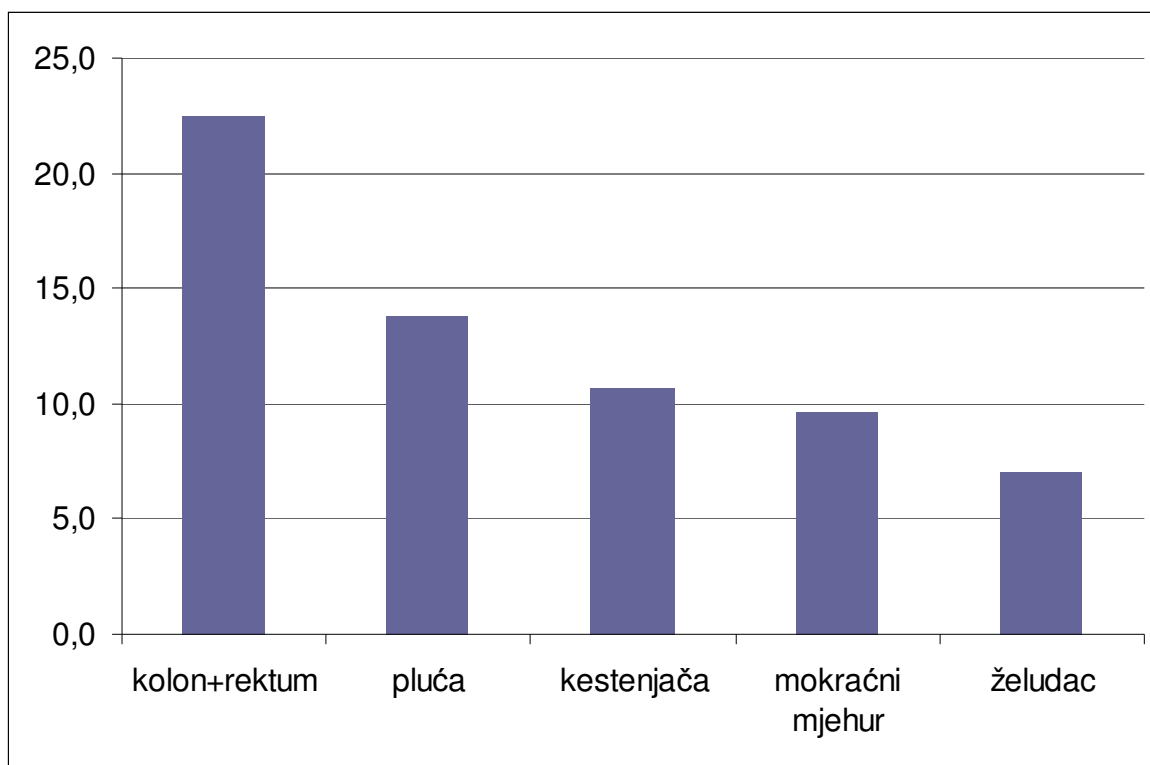
Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Onko-tip

Tablica 19. Prvih 10 najčešćih sijela karcinoma u muškaraca starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

r.br.	dijagnoza prema MKB X	>65	%
1	Kolorektalni karcinom C18+C20	243	22,5
2	Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća C34	149	13,8
3	Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate) C61	115	10,6
4	Zloćudna novotvorina mokraćnoga mjehura C67	104	9,6
5	Zloćudna novotvorina želuca C16	76	7,0
6	Ostale zloćudne novotvorine kože C44	66	6,1
7	Zloćudna novotvorina grkljana (larinksa) C32	43	4,0
8	Zloćudna novotvorina jetre i intrahepatičnih žučnih vodova C22	27	2,5
9	Zloćudna novotvorina gušterače C25	24	2,2
10	Zloćudna novotvorina bubrega, osim bubrežne zdjelice C64	16	1,5
ostalo		218	79,8
UKUPNO		1.081	100,0

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Onko-tip

Slika 22. 5 najčešćih sjela karcinoma u muškaraca starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Onko-tip

U 2008. godini je u našoj županiji od novotvorina umrlo 579 osoba starijih od 65 godina, odnosno 9,4% svih umrlih u toj dobi. I u Hrvatskoj su maligne bolesti drugi po redosljedu uzroka smrti, iza bolesti cirkulacijskog sustava.

Primarna prevencija karcinoma sastoji se od smanjenja izloženosti čimbenicima rizika koji pospješuju nastanak raka. Čimbenici rizika na koje možemo djelovati su prehrana, navike (pušenje) i tjelesna aktivnost. Najlakše je spriječiti razvoj štetnih navika ili ih mijenjati u mlađoj životnoj dobi, ali se ne smije zanemariti njihova važnost niti u starijoj životnoj dobi. Prestankom izloženosti štetnim agensima smanjuje se rizik za nastanak raka.

U Osječko-baranjskoj županiji se, u okviru Nacionalnih programa, provode dva programa ranog otkrivanja karcinoma: karcinoma dojke i karcinoma debelog crijeva (sekundarna prevencija).

Nacionalni program ranog otkrivanja karcinoma dojke započeo je u listopadu 2006. godine i obuhvaća žene od 50 do 69 godina starosti koje se pozivaju na mamografski pregled svake dvije godine, a što je minimum koji preporučuje Europa. Do kraja rujna 2009. godine su pozive primile sve žene iz ciljne skupine i u tijeku je ponovno pozivanje na mamografski pregled (2 godine nakon

prethodnog pregleda). Do sada je pozvano 16.775 žena starijih od 65 godina, a obavljeno je 8.055 pregleda. 1,8% nalaza je zahtijevalo dodatne dijagnostičke postupke.

U listopadu 2007. godine je započeo Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva. Program će obuhvatiti osobe u dobi od 50 do 74 godina, a uključuje testiranje stolice na okultno krvarenje i u slučaju pozitivnog nalaza kolonoskopiju. Do kraja rujna 2009. testovi na okultno krvarenje su poslani na adrese 20.097 osoba (rođeni 1933, 1934, 1935, 1936, 1937 i 1938. godine). Odaziv ova godišta je 22,6%. Od obrađenih 2.992 testova je 12,3% bilo pozitivnih na okultno krvarenje, te su upućeni na kolonoskopski pregled u Kliničku bolnicu Osijek. Odaziv na kolonoskopiju je 81,0% i od ukupno 226 pregleda, u 91,6% slučajeva je nalaz bio patološki (uključuje polipe, hemoroide, divertikule, karcionome i ostalo). Dijagnosticirano je 26 karcinoma.

Mjere tercijarne prevencije odnose se na rehabilitaciju nakon bolesti.

DUŠEVNI POREMEĆAJI U STARIJOJ ŽIVOTNOJ DOBI

Duševni poremećaji su uzrok prosječno 6-7% hospitalizacija u Hrvatskoj. 2008. godine u Osječko-baranjskoj županiji su ove bolesti uzrokovale 3,9% svih hospitalizacija, pri čemu treba naglasiti da se u bolnicama na području županije hospitaliziraju uglavnom akutna stanja, dok se dugotrajno pacijenti hospitaliziraju u specijaliziranim psihijatrijskim bolnicama.

2008. godine je hospitalizirano 1.687 pacijenata zbog duševnih poremećaja, od čega 94 u dobi iznad 65 godina (5,6%).

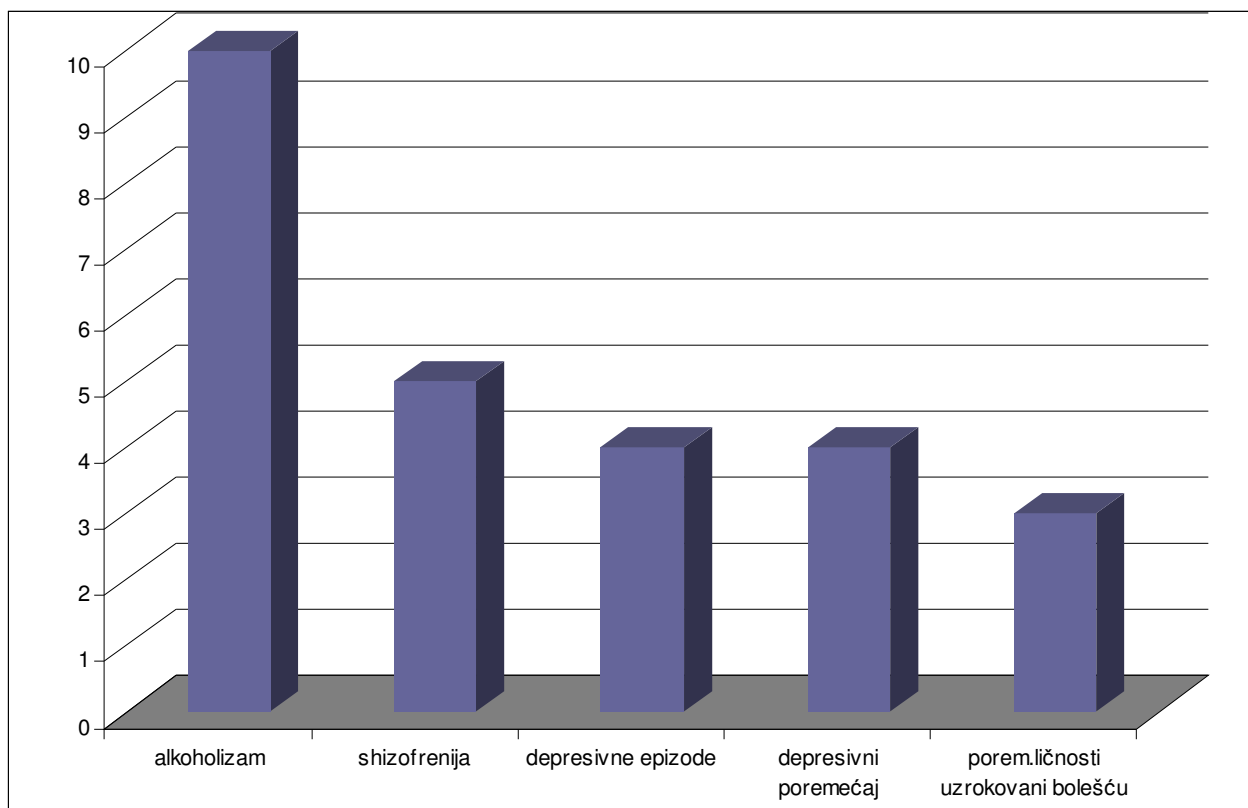
U 2008. godini najveći broj muškaraca starijih od 65 godina u Osječko-baranjskoj županiji je bio hospitaliziran zbog poremećaja ponašanja uzrokovanih alkoholom; 28,6% svih hospitaliziranih muškaraca starijih od 65 godina. Po učestalosti u muškaraca slijede shizofrenija (14,3%), depresivne epizode (11,4%) i depresivni poremećaji (11,4%), te duševni poremećaji izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću (8,6%) (*Tablica 20, Slika 23*).

Tablica 20. Duševni poremećaji kod muškaraca starijih od 65 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	>65	%
1	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom F10	10	28,6
2	Shizofrenija F20	5	14,3
3	Depresivne epizode F32	4	11,4
4	Povratni depresivni poremećaj F33	4	11,4
5	Poremećaj ličnosti i poremećaji ponašanja uzrokovani bolešću F07	3	8,6
6	Ostali duševni poremećaji izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga F06	2	5,7
7	Akutni i prolazni psihotični poremećaji F23	2	5,7
8	Nespecificirana neorganska psihoza F29	2	5,7
9	Nespecificirana demencija F03	1	2,9
10	Perzistirajući sumanuti poremećaji F22	1	2,9
11	Bipolarni afektivni poremećaji F31	1	2,9
UKUPNO		35	100,0

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Psihijatrijski obrazac

Slika 23. Prvih pet psihijatrijskih dijagnoza koje su uzrok hospitalizacije muškaraca starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Psihijatrijski obrazac

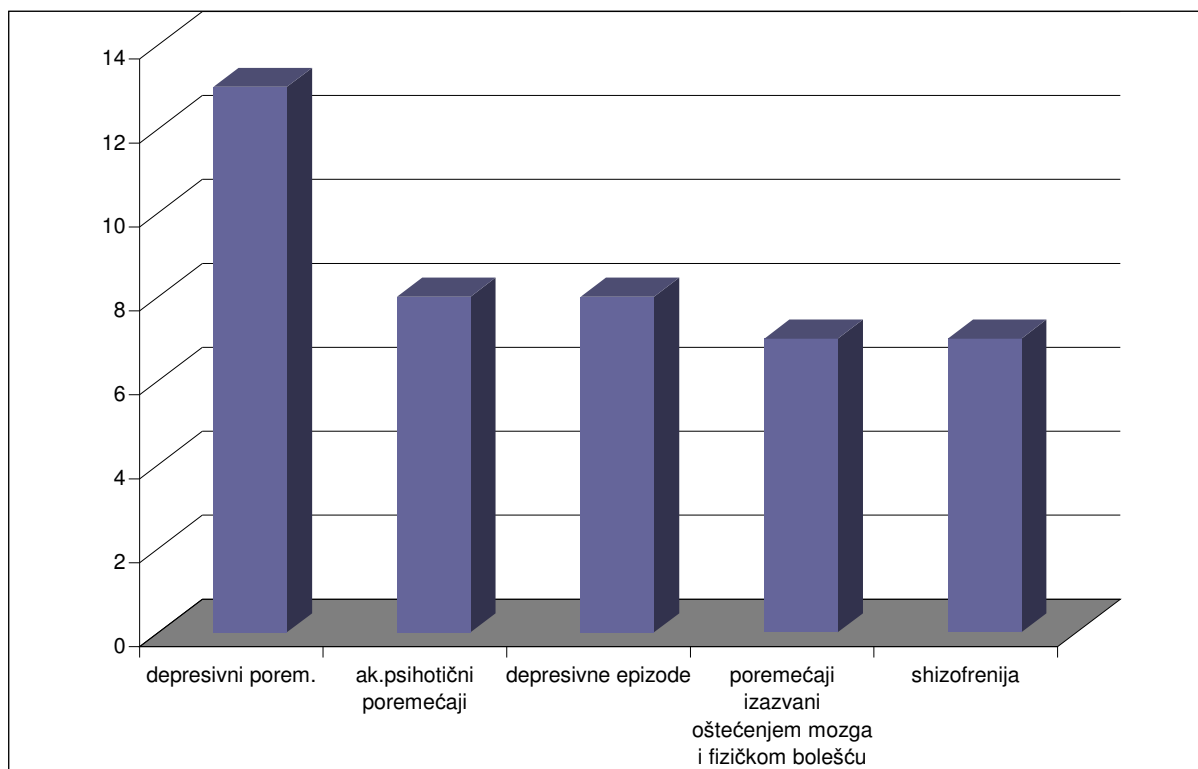
Povratni depresivni poremećaji su u 2008. godini bili najčešći uzrok hospitalizacija žena starijih od 65 godina (22,0%). U žena po učestalosti slijede akutni psihotični poremećaji i depresivne epizode u jednakom udjelu (13,6%), te duševni poremećaji izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću i shizofrenija u jednakom udjelu (11,9%) (Tablica 21, Slika 24).

Tablica 21. Duševni poremećaji kod žena starijih od 65 godina u bolnicama u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

r.br.	dijagnoza prema MKB X	>65	%
1	Povratni depresivni poremećaj F33	13	22,0
2	Akutni i prolazni psihotični poremećaji F23	8	13,6
3	Depresivne epizode F32	8	13,6
4	Ostali duševni poremećaji izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga F06	7	11,9
5	Shizofrenija F20	7	11,9
6	Perzistirajući sumanutni poremećaji F22	5	8,5
7	Poremećaj ličnosti i poremećaji ponašanja uzrokovani bolešću, oštećenjem i disfunkcijom mozga F07	3	5,1
8	Vaskularna demencija F01	2	3,4
9	Nespecificirana demencija F03	2	3,4
10	Nespecificirana neorganska psihoza F29	1	1,7
11	Bipolarni afektivni poremećaji F31	1	1,7
12	Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe F43	1	1,7
13	Boli u trbuhu i u zdjelici R10	1	1,7
UKUPNO		59	100,0

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Psihijatrijski obrazac

Slika 24. Prvih pet psihijatrijskih dijagnoza koje su uzrok hospitalizacije žena starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

Izvor podataka: Bolničko-statistički obrazac - Psihijatrijski obrazac

Prema Prijedlogu Programa mjera zdravstvene zaštite RH propisuju se mjere zaštite duševnog zdravlja koje se provode na raznim nivoima zdravstvene zaštite i u suradnji s mnogim djelatnostima i udrugama. Unapređenje i očuvanje duševnog zdravlja podrazumijeva rad s obiteljima, rizičnim skupinama, grupni rad u domovima umirovljenika te klubovima i udrugama s ciljem povišenja razine duševnog zdravlja, osposobljavanja za sučeljavanje sa svakodnevicom, povećanja sposobnosti za savladavanje kriznih stanja i sprečavanje nastupa duševnog poremećaja. Na razini primarne zdravstvene zaštite posebno se naglašava rano otkrivanje duševnih poremećaja u osoba koje zatraže pomoć radi psihičkih, ali i određenih tjelesnih tegoba. Za duševne poremećaje uzrokovane alkoholom, shizofreniju, neurotske poremećaje i poremećaje uzrokovane stresom, depresivne poremećaje i demencije propisuju se mjere primarne prevencije, dijagnostike, liječenja i rehabilitacije kao i edukacijske i konzultacijske aktivnosti za bolesnika i njegovu okolinu.

IZVRŠENA SAMOUBOJSTVA U STARIJOJ ŽIVOTNOJ DOBI

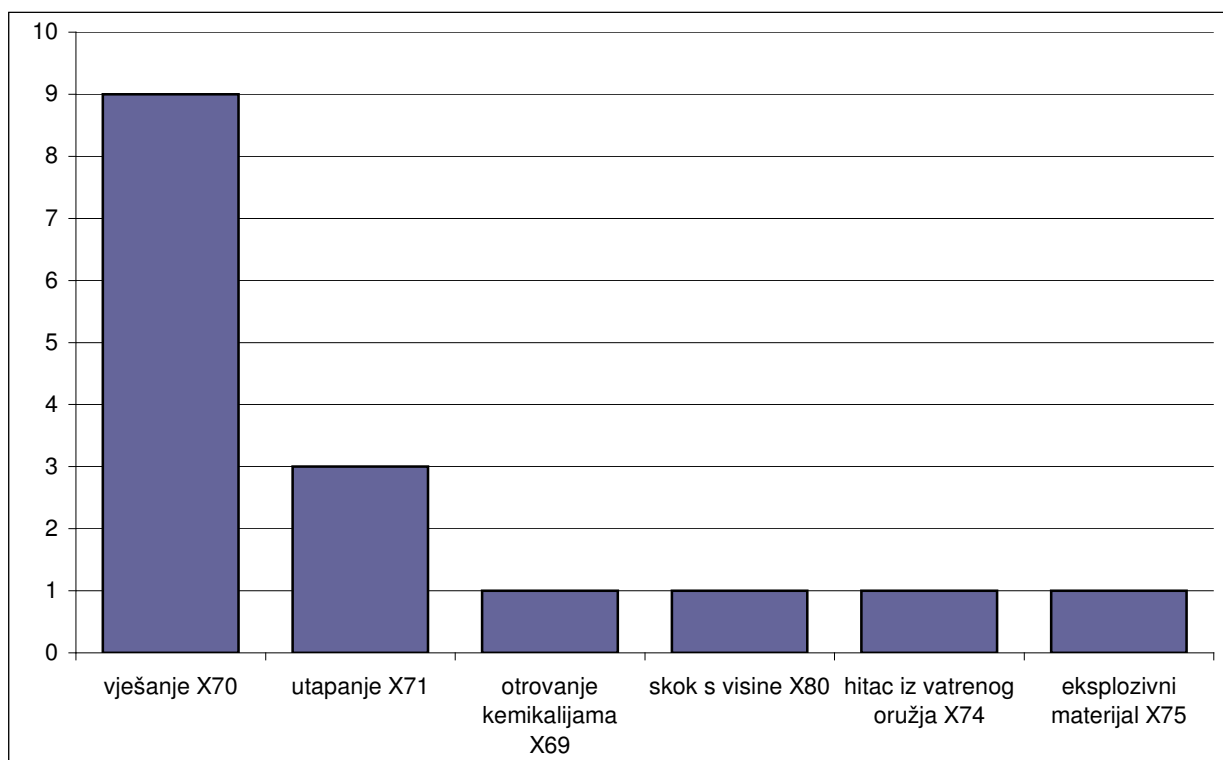
2008. godine na području Osječko-Baranjske županije je registrirano 64 samoubojstava, od čega su 16 počinile osobe starije od 65 godina (25,0%). U ukupnoj populaciji su samoubojstva češće počinjavali muškarci nego žene, a kod osoba starijih od 65 godina su spolovi jednako zastupljeni. Kod osoba starijih od 65 godina su najčešći načini izvršenja samoubojstava bili samoozljeđivanje vješanjem, davljenjem i gušenjem i utapanjem (*Tablica 22, Slika 25*).

Tablica 22. Izvršena samoubojstva u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini prema dobi i spolu

uzrok smrti prema MKB X	<65	>65	F	<65	>65	M	F+M
samootrovanje lijekovima, lijekovima i biološkim tvarima X64	3	-	3	-	-	-	3
samootrovanje kemikalijama i štetnim tvarima X69	1	1	2	1	-	1	3
vješanje, davljenje i gušenje X70	8	4	12	18	5	23	35
utapanje X71	-	2	2	1	1	2	4
hitac iz pištolja X72	-	-	-	3	-	3	3
hitac iz nespecificiranog vatrenog oružja X74	1	-	1	5	1	6	7
eksplozivni materijal X75	-	-	-	1	1	2	2
samoozljeđivanje vatrom X76	-	-	-	1	-	1	1
samoozljeđivanje oštrim predmetom X78	1	-	1	1	-	1	2
skok s visine X80	-	1	1	1	-	1	2
skok pred objekt u pokretu X81	-	-	-	2	-	2	2
UKUPNO	14	8	22	34	8	42	64

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

Slika 25. 5 najčešćih načina počinjenja samoubojstva osoba starijih od 65 godina u 2008. godini u Osječko-baranjskoj županiji

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku DEM-2/2008. godina

CIJEPLJENJE OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI

Cijepljenje protiv tetanusa je prema podacima WHO u programu masovnog cijepljenja jedino u Hrvatskoj, iako se preporučuje u mnogim zemljama Europe. U 2008. godini je na području Osječko-baranjske županije docijepljeno 2.254 osoba, odnosno 77,0 % predviđenih (*Tablica 23*). Cijepljenjem su bile obuhvaćene osobe u dobi 60 godina s dvije doze u razmaku od najmanje 4 tjedna, te trećom dozom 11 mjeseci nakon druge. Jedna doza sadrži 0,5 ml ANA-TE cjepiva. Preporučeno razdoblje za ovo cijepljenje je od 1. travnja do 31. svibnja. Cijepljenje provode liječnici primarne zdravstvene zaštite, a cjepivo je za sve osobe besplatno.

Tablica 23. Osobe u 60. godini života cijepljeni protiv tetanusa u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

	broj osoba	od predviđenih	%
docijepljivanje	2.254	2.926	77,0

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Cijepljenje protiv gripe je u Hrvatskoj besplatno za osobe starije od 65 godina. Cijepi se jednom dozom od 0,5 ml mrtvog cjepiva protiv gripe u razdoblju koje prethodi sezoni gripe (listopad i studeni). Cijepljenje se obavlja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i higijensko-epidemiološkom odjelu Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije. Posebno se preporučuje obuhvatiti cijepljenjem slijedeće kategorije bolesnika: bolesnike s kroničnom plućnom bolesti, uključujući s astmom, s kroničnom srčanom bolesti, kroničnom metaboličkom bolesti, uključujući dijabetes, s oštećenjima i disfunkcijom bubrega i hemoglobinopatijom, s imunosupresijom uzrokovanom lijekovima ili bolešću. Osobito je važno cijepiti osobe smještene u domove umirovljenika, u stacionarima te zdravstvenim i drugim ustanovama. U 2008. godini je protiv gripe na području Osječko-baranjske županije cijepljeno 20.280 osoba starijih od 65 godina (*Tablica 23*).

Tablica 23. Osobe starije od 65 godina cijepljene protiv gripe u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

mjesto	2008.
Osijek	10.220
Donji Miholjac	2.861
Našice	2.069
Beli Manastir	2.486
Đakovo	2.644
UKUPNO	20.280

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Cijepljenje protiv invazivne bolesti uzrokovane pneumokokom preporučuje se svim osobama s povećanim rizikom od ovih infekcija, a to su: osobe s kroničnom respiratornom bolesti (osim astme), s kardiovaskularnim bolestima, diabetes mellitusom, kroničnom bolesti jetre (uključivo oštećenja nastala abuzusom alkohola), s kroničnim renalnim oštećenjem ili nefrotskim sindromom, s funkcionalnom ili anatomskom asplenijom i osobama s imunosupresivnim stanjima (leukemija, limfom, multipli mijelom, Hodgkinova bolest, generalizirana maligna bolest, transplantacija organa ili koštane srži). Ovo se cjepivo preporučuje i osobama u stacionarima domova umirovljenika.

Cijepljenje protiv Hepatitisa B je prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti obvezno za sve osobe na dijalizi (poželjno prije početka dijalize), za osobe koje žive u kontaktu s kroničnim nosiocem HbsAg, štíćenike i osoblje ustanova za mentalno retardirane osobe, uz druge kategorije povećanog rizika od parenteralne i seksualne dispozičije. Za starije osobe se preporučuje cijepljenje ukoliko očekuju "hladni" kirurški zahvat ili će biti hospitalizirane na hematološkom i drugim odjelima s velikom potencijalnom ekspozicijom parenteralnim zahvatima i derivatima krvi.

SKRB O STARIJIM I NEMOĆNIM OSOBAMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

PODACI O SOCIJALNOM STATUSU STARIJIH I NEMOĆNIH OSOBA

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u kolovozu 2008. godine bilo je 1.636.312 radno aktivnih osoba i 1.138.907 umirovljenika, odnosno na svaku radno aktivnu osobu dolazi 0,7 umirovljenika. Prosječna mirovina je iznosila 2.119,39 kuna, a udio prosječne mirovine u prosječnoj neto plaći za srpanj 2008. je iznosio 40,50%. Prema podacima Centara za socijalnu skrb više od 18% korisnika stalne pomoći su osobe starije od 65 godina.

Tablica 24. Korisnici socijalne pomoći u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

	korisnici stalne pomoći (N)	>65 godina	udio (%) >65 godina
Centar za socijalnu skrb Osijek	1534	314	20,5
Centar za socijalnu skrb B. Manastir	1560	320	20,5
Centar za socijalnu skrb D. Miholjac	444	70	15,8
Centar za socijalnu skrb Đakovo	917	160	17,4
Centar za socijalnu skrb Našice	824	105	12,7
Centar za socijalnu skrb Valpovo	566	118	20,8
ukupno	5845	1087	18,6

Izvor podataka: Osječko-baranjska županija: INFORMACIJA o skrbi o starijim i nemoćnim osobama na području Osječko-baranjske županije

SMJEŠTAJNI KAPACITETI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE

Na području Županije skrb o osobama starije životne dobi obavljaju tri ustanove kojima je osnivač Osječko-baranjska županija (domovi za starije i nemoćne osobe Osijek, Đakovo i Beli Manastir), pet domova za starije i nemoćne osobe čiji je osnivač privatna osoba (u Osijeku, Belom Manastiru, Belišću, Donjem Miholjcu i Zelčinu), te dva doma za psihički bolesne odrasle osobe; u Đakovačkoj Breznici čiji je osnivač privatna osoba, te u Osijeku kojemu je osnivač Republika Hrvatska.

Tablica 25. Smještajni kapaciteti u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

	kapacitet ustanove		smješteno na dan 31.12.2007.		osnivač
	mjesta	jedinica pojačane njege	mjesta	jedinica pojačane njege	
Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	336	116	349	174	županija
Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	200	50	187	54	županija
Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir	180	91	175	89	županija
Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek	205	53	172	55	R.Hrvatska
Dom za psihički bolesne odrasle osobe Đakovačka Breznica	100	0	95	0	privatni
Dom za starije i nemoćne osobe Julije, Osijek	50	0	30	0	privatni
Dom za starije i nemoćne osobe Baranjsko sunce, Beli Manastir	34	0	17	12	privatni
Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Lucija, Belišće	60	0	31	14	privatni
Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Lucija, Valpovo	25	0	25	0	privatni
Dom za starije i nemoćne osobe Moj dom Majdenič, Donji Miholjac	50	50	25	39	privatni
Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana, Zelčin	40	0	0	0	privatni
ukupno	1280	360	1106	437	

Izvor podataka: Osječko-baranjska županija: *INFORMACIJA o skrbi o starijim i nemoćnim osobama na području Osječko-baranjske županije*

Domovi se razvrstavaju u kategorije s obzirom na opremljenost i kvalitetu usluge koju mogu osigurati. Do sada su kategorizirani Dom u Đakovu i dependansa Doma u Osijeku III. kategorijom. Cijena usluga u domovima kojima je osnivač Županija je socijalna i sufinancira se iz sredstava proračuna Županije u visini od oko 40 %, te se kreće od 1.300,00 do 2.375,00 kuna ovisno o kategoriji doma, količini pruženih usluga i načinu smještaja. Cijena usluge u privatnim domovima je tržišna i kreće se od 2.500,00 do 3.700,00 kuna, odnosno do 5.000,00 kuna za smještaj u jednokrevetne apartmane. Zbog socijalnog stanja stanovništva u ovim domovima su kapaciteti nepopunjeni.

U ustanovama koje su u vlasništvu županije korisnicima se osigurava usluga pripremanja hrane, održavanja odjeće, organizacija slobodnog vremena i zdravstvena zaštita. U Domu u Osijeku priprema se topli obrok za 74 starije osobe koji nisu korisnici Doma, a u Đakovu se pruža usluga pomoći i njege u kući za 35 korisnika, kao i dostava toplih obroka po rješenju centra za socijalnu skrb ili temeljem izravnog ugovaranja s korisnikom.

Zbrinjavanje i smještaj starijih osoba moguć je i kao određeni oblik djelatnosti socijalne skrbi koju pružaju vjerske zajednice, jedinice lokalne samouprave, trgovačka društva, udruge i druge domaće i strane pravne osobe za najviše 20 korisnika bez osnivanja posebne ustanove. Ovakav oblik smještaja na području Županije postoji u Domu sv. L. Mandića u Gorjanima, u vlasništvu je Alme d.o.o. i ima organizirani smještaj i prehranu za 20 osoba. Trenutno je u Domu smješteno 10 korisnika. Skrb starijih osoba izvan vlastite obitelji obavljaju i obiteljski domovi u kojima može biti smješteno najmanje 5, a najviše 20 odraslih korisnika. Prema podacima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi na području Županije postoje dva takova doma, Atrij u Dardi u kojem je smješteno 20 korisnika, te Zlatne godine u Magadenovcu u kojem je smješteno 15 korisnika.

IZVANINSTITUCIONALNI OBLICI SKRBI

Na području Osječko-baranjske županije 276 osoba je zbrinuto u 106 udomiteljskih obitelji.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 2004. godine pokrenulo je pilot-programe za starije, programe međugeneracijske solidarnosti koji obuhvaćaju program Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama i program Pomoć u kući starijim osobama. Ovaj Program se provodi u Belom Manastiru i Donjem Miholjcu. Dom za starije i nemoćne osobe "Baranjsko sunce" iz Belog Manastira je organizirao dnevni boravak za 100 starijih osoba, a za 250 pomoć u kući. Gradsko društvo Crvenog križa Donji Miholjac je organiziralo dnevni boravak za 57 starijih osoba, a za 200 pomoć u kući.

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek pruža uslugu pomoći i njege u kući za 160 korisnika koju obavlja 9 gerontodomačica i 1 socijalni radnik, a cijena usluge pomoći i njege u kući se kreće od 25,00 do 35,00 kuna po satu, ovisno o prihodima članova kućanstva. Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo pruža uslugu pomoći i njege u kući za 35 korisnika, a Dom u Osijeku pruža uslugu pomoći i njege u kući i dostavu toplih obroka za 74 korisnika, a cijena usluge pomoći i njege u kući iznosi 35,00 kuna po satu, a cijena ručka je 15,00 kuna.

S obzirom na propisani visok imovinski cenzus mali broj korisnika može ostvariti to pravo temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, a stvarna potreba za pomoći i njegom u kući daleko je veća.

Tablica 26. Kapaciteti izvaninstitucionalne skrbi u Osječko-baranjskoj županiji u 2008. godini

	korisnika	dnevni boravak	pomoć i njega u kući	topli obrok - dostava
udomiteljske obitelji (N=106)	276			
Dom za starije i nemoćne osobe "Baranjsko sunce", Beli Manastir	350	100	250	
Gradsko društvo Crvenog križa, Donji Miholjac	257	57	200	
Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek	160	0	160	
Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	35	0	35	
Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	74	0	0	74
ukupno	1.152	157	645	74

Izvor podataka: Osječko-baranjska županija: INFORMACIJA o skrbi o starijim i nemoćnim osobama na području Osječko-baranjske županije

U okviru ustanove za zdravstvenu njegu VMS Jadranke Plužarić djeluje od 2005. Klub 60+ kojemu je cilj promocija i praktična primjena aktivnog, produktivnog, zdravog starenja, očuvanje funkcionalne sposobnosti starijih osoba (tjelesne, mentalne, radne), te unaprjeđenje pozitivnog zdravstvenog ponašanja i sprječavanje rizičnih čimbenika nastanka bolesnog starenja. Pod vodstvom fizioterapeuta, dva puta tjedno provode se vježbe prilagođene starijoj dobi, osobito vježbe za prevenciju osteoporoze i inkontinencije te vježbe za kralježnicu. Jednom tjedno održavaju se Tai chi vježbe, koje doprinose skladu duha i tijela.

SKRB O STARIJIM I NEMOĆNIM OSOBAMA KROZ PROJEKTE CIVILNIH UDRUGA, ŠKOLA I DRUGIH PRAVNIH OSOBA

Na području županije aktivne su i građanske udruge, s ciljem promicanja i unapređenja kvalitete života starih i nemoćnih osoba, te s ciljem pružanja pomoći starijim i nemoćnim osobama u njihovu domu ("Treća dob" Osijek – Udruga za međugeneracijsku pomoć i suradnju djece i odraslih, Katolička udruga "Veronikin rubac").

Na području Osječko-baranjske županije djeluje i Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije. Pri gradskim društvima Crvenog križa Đakovo, Valpovo, Darda i Osijek djeluju pučke kuhinje s dostavom obroka u dom korisnika. Topli obrok je osiguran za 355 osoba, a dostavlja se i uz plaćanje starim, bolesnim i nemoćnim osobama koje nemaju pravo na besplatan topli obrok. Takvu pomoć u Osijeku i Đakovu koristi 127 osoba, a prosječna cijena obroka iznosi 17 kuna.

Gradska društva Valpovo, Donji Miholjac, Darda i Osijek na svojim područjima provode i razne oblike njege i pomoći starijim osobama u njihovim domovima. Osim osoblja Crvenog križa u ovim aktivnostima pomažu i volonteri, kao i mladež Crvenog križa. Motiv za takovu vrstu pomoći je nastojanje da se ljudima treće životne dobi pruži osjećaj uključenosti i omogući siguran i

dostojanstven život u vlastitom domu. Ovom vrstom pomoći obuhvaćeno je preko 650 starijih i nemoćnih osoba.

Svake godine Hrvatski Crveni križ u prosincu osigura određenu količinu paketa prehrambenih i higijenskih potrepština. Prilikom posljednje podjele podijeljeno je 4.770 paketa, a dijeljeni su osobama mlađim od 16 godina i starijim od 60 odnosno 65 godina uz uvjet da primanja po članu obitelji ne prelaze 400,00 kuna.

Caritas nadbiskupije Đakovačko-Osječke ima pučku kuhinju u Osijeku gdje se dnevno podijeli 180 do 210 obroka. U domu sv. Vinka u Osijeku smještava se 20 beskućnika, većinom starijih i nemoćnih osoba. Osigurana su im tri obroka, održavanje osobne higijene te noćenje.

Kroz projekt "Kvaliteta života starih" koji je 2006. godine provodio tim Osječko-baranjske županije provedeno je istraživanje temeljem kojeg se zaključilo da je potrebno povećati usluge pomoći i njege u kući, razvijati klubove za starije, te razvijati dobrovoljni rad u smislu unapređenja odnosa između mladih i starih.